

LESU ZDAR

2/08

K „modernímu“ pěstování buku

Ve víru tance

Kouzlo fotografování

...a tých chodníkov, ktoré napriac vedú!

- 3 úvodní slovo
- 4 k „modernímu“ pěstování buku
- 8 trilaterální ramsarský mokřad vyhlášen
- 9 Deštné hostilo lesníky z celé republiky
- 10 ve víru tance
- 12 kouzlo fotografování
- 16 ohlédnutí za fotosoutěží 2007
- 18 ...a tých chodníkov, ktoré napriac vedú!
- 19 nové retenční objekty na LS Luhačovice
- 20 za řezbáři na valašsko-slovenském pomezí
- 22 revírník od Vlárského průmysku
- 24 vydra s kořistí
- 26 vánoční soutěž
- 27 pojďte hádat a soutěžit s Lupínkem a Jehličkou
- 28 keltský horoskop a křížovka
- 29 výtvarná soutěž pro žáky ZŠ

LESU ZDAR

Časopis lesníků a přátel lesa

Adresa redakce:

LČR, s. p., Přemyslova 1106, 501 68 Hradec Králové,
tel.: + 420 495 860 217, + 420 724 524 064, fax: + 420 495 262 391, e-mail: lesuzdar@lesycr.cz

Vydává: Lesy České republiky, s. p., Přemyslova 1106, Hradec Králové 8, IČ: 42196451,
Evidenční číslo Ministerstva kultury: 11416, ISSN 1214-4835

Redakční rada: Předseda: Ing. Jaromír Latner, CSc.

Členové: Ing. Kamil Bjaček, Ing. Vladimír Čížek, Ing. Libor Dostál, Ing. Jan Ferkl, Ing. Vlastimil Hudeček,
Ing. Martin Jiránek, Mgr. Richard Kotásek, Ing. Václav Lidický, Ing. Zdeněk Mařík, PhDr. Jiří Pospíšil,
Ing. Zbyněk Rauš, Ing. Jiří Silvestr, Ing. Jan Sovák, Ing. Pavel Starý, RNDr. Jiří Stonawski, Ing. Libor Šešulka,
Ing. Antonín Šimek, Ing. Vilém Uher, CSc., Ing. Josef Vlášek, Ing. Petr Zvolánek.

Redakce: Ladislava Řehounková
Jiří Junek

Podepsané články nemusí nutně vyjadřovat stanovisko vydavatele.
Redakce si vyhrazuje právo krácení příspěvků.

Sazba: Studio Marvil

Tiskne: Casus Direct Mail, a. s. Přetisk povolen pouze se souhlasem redakce.
(Uzávěrka příštího čísla 4. 3. 2008)

úvodní slovo

Vážené kolegyně, vážení kolegové,

generální ředitel ve svém úvodním slovu v lednovém čísle našeho podnikového časopisu formuloval základní směry činností podniku jak v krátkodobém, tak střednědobém časovém horizontu. Podobně jako v ostatních okruzích činnosti podniku, očekává zakladatel od našeho podniku i stabilizaci v oblasti personální práce.

— V průběhu letošního roku nás čeká celá řada úkolů. Součástí výsledků kolektivního vyjednávání pro rok 2008 je i deklarování meziročního růstu reálné mzdy v průměru o 3 %, při očekávaném přírůstku spotřebitelských cen o 5 %, tzn. růst podnikového průměrného výdělku o 8 %. V rámci tohoto záměru jsou připravovány disponibilní zdroje ve mzdových prostředcích, které pomohou zvýšit současné výdělkové úrovně zejména rozhodujících funkcí venkovního personálu, zaměstnanců, kteří jsou každodenně vystavováni problémům při zajišťování základních provozních úkolů v období, kdy jsou ze strany podniku činěny veškeré možné kroky k nastavení funkčních smluvních vztahů s našimi dodavateli prací. Součástí zmiňovaných záměrů v systému odměňování bude i nastavení nových pravidel hmotné zainteresovanosti ve vnitropodnikovém mzdovém předpisu, včetně zpracování výsledků lesnických auditů do toho předpisu.

— Nedílnou součástí všech dalších diskutovaných záměrů podniku jsou i případné změny v organizační struktuře podniku a počtech zaměstnanců. Nepřipravovat se na tyto případné změny znamená schovávat se před zásadním úkolem personální práce. Pokud se jedná o venkovní organizační strukturu, souvisí případné úvahy o možných změnách organizační struktury zejména s novým tématem – připravovanými legislativními kroky pro realizaci restitucí církevního majetku. Toto rozhodnutí může zasáhnout do velikosti některých lesních správ. Úkolem zaměstnavatele je být na možné dopady do činnosti podniku připraven, včetně minimalizace případných sociálních dopadů. V roce 2008 budou vyhodnocovány a upravovány počty zaměstnanců i na krajských inspektorátech a ředitelství LČR.

— Vyhodnocen bude současný systém, formy a rozsah celoživotního vzdělávání dospělých ve snaze tento systém dále zkvalitnit. Zkvalitněna bude i práce s personálními rezervami. Pokračovat budou zkoušky odborných lesních hospodářů, jedna ze základních forem zvyšování odborné erudice našich zaměstnanců. O tyto zkoušky se zvýšil zájem i ze strany jiných subjektů, jejichž účast je považována i za pozitivní rozšíření spolupráce v regionech. Vypracovány budou zásady spolupráce státního podniku se vzdělávacími zařízeními všech stupňů, poskytujícími vzdělání v lesnických a příbuzných oborech.

— Naplnění všech záměrů v oblasti personální práce považuji za jeden z důležitých pilířů činnosti celého podniku. Využitím veškerého potenciálu, průběžnou spoluprací se zástupci podnikové organizační struktury a zejména plněním všech záměrů, s tím, že budete o výsledcích naší činnosti průběžně informováni, chceme přispět ke zvýšení důvěry a důvěryhodnosti práce vedení podniku.

Ing. Mikuláš Říha
personální ředitel

k „modernímu“ pěstování buku

Bukové lesy se u nás pěstují většinou pochybně v porovnání s efektivnějším, přírodě bližším postupem podle modelu trvalého lesa. Pochybně ve smyslu jakosti produkce, genetické a ekologické stability, pracnosti a úrovně využívání přírodních procesů.

JAK ROSTE BUK V PRALESÍCH

Přírodní bučina je všeobecně výrazně různověká. Tvoří ji 2–3 vrstvy. Jedna vrstva je málo častá, spíše jen ve stadiu zralosti, v tzv. halových porostech. Podstatná část populace se vyvíjí ve velmi dobré kvalitě. V každém pralese pochopitelně nacházíme i nekvalitní stromy. Ty zřejmě pocházejí spíše z pomístné „předobnovy“ jednotlivých buků ještě před stadiem rozpadu. Ty se později za většího přístupu světla rozrůstají do tlustých a košatých stromů. Nebo k tomu dochází za situace náhlého zvýšení tloušťkového přírůstu po předchozím prolomení zápoje ke konci stadia optima až v první části stadia rozpadu, kdy se opět uzavírá klenba horizontálního zápoje. Tím v podrostu vzniká přílišný stín a značně se prodlužuje stadium optima bukového pralesa. Důsledkem je zvýšený útlak podrostu, zhoršení jeho kvality a uhynutí jeho části.

— Na dlouhotrvající zastínění nárostů existují rozporné názory. Z osobních zkušeností však mohu potvrdit obvykle dobrou kvalitu buků vrůstajících do „světlíku“ o velikosti zhruba průmětny koruny starého buku.

JAK SE BUK ZMLAZUJE V PRALESÍCH

Prostorově se buk zmlazuje v závislosti na způsobu rozpadu staré generace. Všeobecně dochází ke všem přechodům od skupinovitěmu k jednotlivému rozpadu. Větší holé plochy než 0,20 ha se v pralesích vyskytují vzácně. Ty pak nalétají zpočátku pionýrskými dřevinami a plně se zde uplatňují sukcesní procesy. Nejčastěji se zmlazení objevuje v různě velkých, převážně „clonných“ hloučcích a skupinách. Pod clonou starého porostu i „bodově“, způsobem připomínajícím výběrnou seč (Plenterung).

— Zpočátku zpravidla větší zastínění způsobuje silnou autoredukci v nárostu. Proto zmlazení zřídka přechází v houštinu. Kde buk v pralese roste v přirozené hustotě s fungujícím přírodním výběrem během několika desetiletí trvajícího zastínění, vznikají od počátku, a zvláště nápadně ve střední vrstvě, velmi pěkné kmeny. Vidličnatosti je méně, resp. vzniká až ve větší výšce kmenů. Během vývojového cyklu přírodní bučiny trvajícího 180–280 let dochází k růstu následných generací pod porostem předchozí staré generace, tj. generačnímu překryvu, po dobu okolo 80 let na ploše cca 30–60 %. A právě tento jev přispívá k zachování přirozeného vývojového a růstového rytmu buku, genetické stability a charakteru klimaxové stinné dřeviny, tedy základních předpokladů vysoké ekologické stability bučin.

PŘÍKLADY BUKOVÝCH PRALESŮ

Dobrou jakost mnoha buků v pralese mi potvrdil jak H. Reininger z návštěvy bučin Banatu v Rumunsku, tak jeden český kolega po návštěvě týchž bučin. Ostatně sám jsem toho byl svědkem v pralese Mionší a Bádinském. Buk se v pralesích projevuje v počtu stromů a zásobě, dimenzích a délce koruny jako mnohotvárná dřevina. Uvádí se, že je naší nejplastičtější dřevinou, a právě proto může být trvale obhospodařován výběrným způsobem. V tom poukazují zejména na 10 000 ha bukového výběrného lesa v Thüringen-Mühlhausen v SRN, kde je buk již staletí úspěšně obhospodařován výběrně.

— Studium přírodních procesů v bukových pralesích umožňuje odvodit model pěstování jakostního zralého dříví s výrazným poklesem produkce slabého dříví, se značně omezenou péčí o mladé růstové fáze bučiny. Tento model lze připodobnit „trvalému bukovému lesu“.

NÁROKY BUKU NA SVĚTLO

Buk nesnáší delší stínění než 40 let, pokud stínění trvá déle, dochází ke zhoršení jakosti, případně úhynu. Ke zhoršení jakosti kmene dochází však jak při nedostatku, tak nadbytku světla a jeho trvání. Kmeny ztrácejí průběžnost, vidličnatí, koruny se za nadbytku i nedostatku světla rozrůstají do šířky apod. (Reininger 2000). Zatímco v bočním zástínu starého porostu byl zjištěn podíl vidličnatých buků jen 17 %, uprostřed velké zalesněné plochy stoupá až na 59 % (Bergman 1994). Při plném oslunění vznikají silné, pozdě odpadávající větve, zanechávající velké jizvy, které jsou vstupní branou pro houbové infekce a podporují vznik nepravého jádra.

— Jakost mladých buků klesá s nedostatečnou hustotou nárostů a mlazin, v nichž dochází ke kvalitativnímu zlomu. Ten spočívá podle Schütze (1992) mimo jiné v poměrně labilní apikální dominanci vrcholových pupenů, důsledkem je hojnější vidličnatost. Vhodné podmínky k tomu vytváří i předčasné úplné odclonění bukových nárostů. S tím spojené jakostní zhoršování kmene a koruny v mlazinách a tyčkovinách pak rychle vyžaduje pracné výchovné zásahy.

— U buku je pozoruhodné, že na opakované zaclonění po předchozí větší nabídce světla reaguje značným zvětšením asimilační plochy kmenovými výstřelky. To rovněž zhoršuje jakost kmene. Je-li tudíž bukové zmlazení jednou odcloněno, musí to být již natrvalo.

— Stín je v mladé bučině důležitým vývojovým a růstovým nástrojem, který má v přírodním procesu stejnou

1
2

1 Struktury v pralese Mionší se vyznačují množstvím kvalitních stromů ve střední vrstvě

2 Vhodný způsob zahájení obnovy bučin. Šumava, Bavorský NP

váhu jako světlo ve starších porostech. Na rychlý příliv světla, když se ho nárostům dostane prolomením korunové klenby, se umí skvěle adaptovat. Tato okolnost však může být geneticky zrádná. Pokud po více generací dochází k obnově s rychlým domýcením mateřského porostu nad bukovým zmlazením, může totiž proces rychlé adaptace na světlo časem vyústit v geneticky stabilizovaný návyk na časně plné oslunění, to znamená v nově získanou vlastnost dané populace. Tím se pak buk může změnit z klimaxové na pionýrskou dřevinu se zhoršenou adaptabilitou ke stínu s následnými komplikacemi pro podrostní, natož pro výběrnou obnovu.

PŘÍRODNÍ PROCESY V HOSPODÁŘSKÉ BUČINĚ

— Stín má pronikavý vliv na autoredukci, tvarování kmene a koruny a prostorovou diferenciaci. Pro představu o významu autoredukce v bukových nárostech a mlazinách uvádím informaci A. Indrucha (1985) z Bílých Karpat. Jestliže ve zmlazení po domýtné seči provedené 5–10 let po náletu roste na 1 m² po krátké fázi autoredukce ještě 5 až 6 jedinců, bude zapotřebí odstranit 1–2 jedince, tj. 10 000 až 20 000 ks/ha. To je podle mého názoru stále obrovské množství práce a nákladů. V tomto případě zdaleka nebylo využito možností autoredukce, podmíněných však mnohem déle trvajícím zástinem mladé bučiny až do fáze tyčoviny či nastávající kmenoviny.

— To, že při postupné autoredukci dochází ke značné výškové diferenciaci mladé bučiny, kdy současně vzniká velmi potřebná další nižší porostní vrstva, je rovněž významný efekt tohoto přírodního procesu. Je to důsledek různé individuální odolnosti stromů k zástinu.

— Stínění podrostů má také velký vliv na čištění kmenů od větví, vysoce zvyšující jakost dřevní produkce. Podle Reininger (2000) je jakost vyvívání cloněné mlaziny nepřekonatelná.

— Brzkým odstraněním mateřského porostu domýtnou sečí nad bukovým podrostem se uvedené efekty rychle ztrácejí. Plné světlo poskytne velkému množství jedinců podmínky k dalšímu růstu, aniž by jejich podstatnou část včas přírodním výběrem vyloučila. Vytváří podmínky pro to, aby se v bučině uplatnily především všechny hospodářsky špatné vlastnosti buku. Má-li být stinná a slunná fáze pro hospodaření v lesích užitečná, musí být světlo pouštěno do porostu jako difúzní, nejlépe přes malé mezery – světlíky –, ne větší než je přibližně průmět největší koruny mýtného buku. Přitom je pozoruhodné, že právě při takovém způsobu pronikání světla do porostu se uplatňuje většina hospodářsky kladných vlastností buku.

— Nevznikají ani tzv. spádné okraje, tj. nekvalitní jednostranně rozkošatění jedinci po obvodu světlíků, naopak k tomu dochází na okraji větších skupin – klasických kotlíků. V selském bukovém výběrném lese v Julbachu jsem viděl ve světlících většinou velmi dobře se vyvíjející bukové nárosty, ze všech stran perfektně průhledné, a H. Reininger to i z jiných míst potvrdil. Kvalita dřevní produkce je tím lepší, čím častější a hojnější je úroda semene. Ale hustý les s vysokou porostní zásobou tlumí zmlazování buku, podporuje vznik malých korun a tím i většího nepravého jádra (Reininger 2000).

„TRVALÝ LES“ JAKO ZÁKLAD MODERNÍHO PĚSTOVÁNÍ BUKU

Aby se efekty hospodaření se stínem v bučině mohly plně uplatňovat, vyžaduje to strukturu trvalého lesa (Buchendauwerwald). Při klasickém pěstění lesa podrostním způsobem je korunový zápoj pokračující těžbou stále více proředován, až je s koncem obnovní doby porost dotěžen, vývojový cyklus je na dlouhou dobu přerušen. Péče o strukturu trvalého lesa naopak usiluje o neustálou obnovu porostní clony, o „věčný“ porostní stín – polostín (viz Gayerovo „pěstujte les pokud možno trvale ve stínu“).

— K tomu je zapotřebí dvojí: výstavba střední porostní vrstvy (podle Indrucha by podúrovňová vrstva měla obsahovat více než 70 % počtu jedinců v úrovni) a dlouhá zmlazovací doba. Zmlazovací proces není jen samotný vznik zmlazení na obnovní ploše. Ve smyslu trvalého lesa je dokončen tehdy, když zmlazení dosáhne korun horní porostní vrstvy. Teprve tehdy je stín plně účinný a jen za této podmínky může vzniknout základ skutečně trvalého lesa, včetně vytvoření střední porostní vrstvy.

— K dosažení trvalé hospodářské bučiny pro zajištění jejího racionálního obhospodařování, jakostní vysoké produkce (s omezenou tvorbou nepravého jádra) a zejména i pro genetickou stabilizaci lze dobře, reálně a prakticky jednoduše využívat tři základní hospodářská opatření: časně zahájení přirozené obnovy, zralostní mýtní těžbu a strukturující probírku. Jde o víceméně známá, leč v bučinách dosud málo využívaná opatření.

ČASNÉ ZAHÁJENÍ PŘIROZENÉ OBNOVY

Převládá názor, že jakost dřeva buku je ovládána zejména nepravým jádrem. Jeho výskyt vzrůstá s prodloužením domýtného věku buků (ačkoliv to není přesné). Časová úprava pěstování bučin má tedy limity vyme-

zené striktněji než u jiných dřevin. Je také ovlivněna biologicky potřebnou délkou clonění bukových nárostů a nutnou dobou ke vzniku střední porostní vrstvy. Aby se toho všeho dosáhlo v časově optimálních mezích, je zkrátka nutné zahajovat přirozenou obnovu buku dříve, než jsme dosud zvyklí, a to nejlépe při výskytu prvních mýtně zralých buků, např. při dosažení 40 cm výčetní tloušťky. Jak se to provádí, je již věcí následujícího nástroje, zralostního výběru, nejlépe těžbou cílových tlouštěk.

TĚŽBA CÍLOVÝCH TLOUŠŤEK

Těžba cílových tlouštěk (Reininger 1992) je již dostatečně známá i ze stránek tohoto časopisu a informace o ní lze nalézt i na internetu (<http://pbl.fri13.net>). Pro její vhodnost i v bučinách svědčí mimo jiné fakt, že buk se ochotně zmlazuje ve světlicích po vytěžení vzrostlého buku (cílové tloušťky) a že se v těchto světlicích nárost s pomocí autoredukce vyvíjí obvykle k vysoké kvalitě.

STRUKTURNÍ PROBÍRKA

Je typem úrovně výchovy. Podporuje přirozenou tendenci lesa věkových tříd ke stromové diferenciaci. Spočívá v podpoře cílových stromů 1. série (C1), u buku cca 100 ks/ha, tím nepřímo i stromů 2. série (C2), u buku rovněž v počtu cca 100 ks/ha. C2 stromy v „druhém sledu“ dorůstají z dosavadní střední vrstvy do mýtnosti a efektivně podporují výnosovost hospodářské bučiny prodlužováním její životnosti až do „nepřetržitě

trvalosti“. Zmenšený počet relativně tlustých C1 stromů a zavedení druhé série tenčích C2 stromů je hlavním prvkem, kterým se strukturní probírka odlišuje od ostatních úrovněvých probírek.

ZÁVĚR

— Moderní pěstování lesa by mělo sledovat principy trvalé udržitelnosti, tzn. trvalosti lesních ekosystémů. Mezi tyto principy patří i zachování genetické podstaty všech dřevin, kterou však zatím narušujeme nepřirozenými pěstebními zásahy. Současně bychom měli usilovat o hospodárnost, úspornost, a v tom nám může pomáhat cílevědomé využívání přírodních procesů. Ani jedno z toho – ohledy na genetiku i hospodárnost – dosud není ustáleným způsobem chování mnohých lesních hospodářů.

— Doporučované pěstování bučin na bázi „trvalého“ bukového lesa v podstatě výběrného typu, aspoň na optimálních bukových stanovištích, je myšlenkovou reakcí na tyto požadavky. To vyžaduje od lesníků nebývalou míru trpělivosti ke skutečnému projevu přírodních procesů a ovšemže i pracovní zdrženlivost, aby i hospodářský les mohl do značné míry fungovat samovolně.

Struktura v pralese Mionší

Ing. Milan Košulič st.

Foto Milan Košulič ml.

trilaterální ramsarský mokřad vyhlášen

Ve čtvrtek 15. listopadu 2007 se v hotelu Hradná brána pod hradem Devín u Bratislavy uskutečnilo 8. zasedání tzv. trilaterální ramsarské platformy, spojené se slavnostním udělením diplomu pro trilaterální ramsarskou lokalitu „Niva na soutoku Morava – Dyje – Dunaj“. Slavnostního ceremoniálu se zúčastnili zástupci ministerstev životního prostředí všech tří účastnických zemí, několik poslanců rakouského parlamentu a řada dalších hostů.

„Úmluva o mokřadech majících mezinárodní význam zejména jako biotopy vodního ptactva“ byla podepsána v roce 1971 v Ramsaru, Írán (odtud „ramsarská úmluva“), jako vůbec první mezinárodní úmluva v oblasti ochrany životního prostředí. Jednotlivé mokřady mezinárodního významu jsou dle této úmluvy na základě návrhů jednotlivých stran vymezovány a zapisovány do seznamu mezinárodních mokřadů (www.ramsar.org).

SLAVNOSTNÍ UDÁLOST

Trilaterální ramsarský mokřad „Niva na soutoku Morava – Dyje – Dunaj“ se nachází na území Rakouska, České republiky a Slovenské republiky a je tvořen z následujících částí:

Mokřad	Rakousko	Česká republika	Slovenská republika
Název mokřadu	Donau–March Auen	Mokřady Dolního Podyjí	Moravské luhy
Datum zápisu do ramsarského seznamu	16. 12. 1983	1. 1. 1993	1. 1. 1993
Rozloha lokality	38 500 ha	11 500 ha	5 380 ha

Slavnostním udělením diplomu vyvrcholila několik let trvající příprava, zahájená dne 30. srpna 2001 na zámku v Židlochovicích slavnostním podpisem **Memoranda o porozumění** mezi Ministerstvem životního prostředí České republiky, Ministerstvem životního prostředí

Slovenské republiky a Federálním ministerstvem zemědělství, životního prostředí a lesního a vodního hospodářství Rakouské republiky. Od té doby se zástupci všech tří stran scházeli jedenkrát ročně s cílem připravit podmínky pro vyhlášení společného ramsarského mokřadu.

Česká strana byla na jednáních reprezentována zástupci těchto organizací: Ministerstvo životního prostředí, LČR – Lesní závod Židlochovice, Povodí Moravy, s. p., nevládní organizace Veronica, Obecně prospěšná společnost Dolní Morava, Správa CHKO Pálava a Jihomoravský kraj.

DALŠÍ ČINNOST

Mezi další předpokládané kroky v této oblasti náleží příprava společných zásad plánů péče o tento mokřad, koordinace aktivit státních i nevládních organizací a právnických osob v tomto regionu, zpřístupňování a výměna relevantních informací v oblasti ochrany a udržitelného využívání území. LČR následně nabídly Ministerstvu životního prostředí, zajišťujícímu koordinaci aktivit v problematice ramsarských mokřadů v ČR, možnost uspořádání exkurze do české části tohoto mokřadu pro účastníky příštího zasedání.

Ke dni 1. listopadu 2007 je dle této úmluvy na celém světě registrováno 1 675 mokřadů o celkové rozloze 150,2 mil. ha. V České republice je k témuž datu registrováno 12 lokalit.

Text a foto: RNDr. Jiří Stonawský, OLHOP

Ramsarské mokřady v České republice (stav k 1. 11. 2007)

Č.	Název	Rok vyhlášení	Rozloha (ha)
1	Šumavská rašeliniště	1990	6 371
2	Třeboňské rybníky	1990	10 165
3	Novozámecký a Břežský rybník	1990	923
4	Lednické rybníky	1990	650
5	Litovelské Pomoraví	1993	5 122
6	Poodří	1993	5 450
7	Krkonošská rašeliniště	1993	230
8	Třeboňská rašeliniště	1993	1 100
9	Mokřady dolního toku Dyje	1993	11 500
10	Mokřady Liběchovky a Pšovky	1997	350
11	Podzemní Punkva	2005	1 571
12	Krušnohorská rašeliniště	2006	11 224

Deštné hostilo lesníky z celé republiky

Začátek letošního roku v Deštném v Orlických horách patřil lesníkům, jejich rodinným příslušníkům a kamarádům, kterých se sjelo úctyhodných 150 ze všech koutů naší republiky. Sportovní klub Lesy Janeček a LČR – LS Rychnov nad Kněžnou pod záštitou SPAL-L (sdružení pro sportovní aktivity lesáků-lyžařů) a ve spolupráci se SPORT profi Deštné a Ski Skuhrov pořádali ve dnech 3.–6. ledna 13. ročník lyžařských soutěží lesníků ČR.

Díky relativně příznivým sněhovým podmínkám a nemalému úsilí organizátorů se soutěže mohly uskutečnit v plném rozsahu, tedy páteční dvoukolový obří slalom na perfektně upravené závodní sjezdovce v areálu Marta I. a sobotní běh se střelbou na náhradní trati v běžeckém areálu. V něm čekalo muže 12 a ženy 8 kilometrů klasickou technikou a tři rány ze vzduchovky na vybudované střelnici. Pro všestranné sportovce se vyhlásilo též pořadí v kombinaci obou těchto disciplín.

— V rámci doprovodného programu přijali naše pozvání kolegové lesníci z Polska z Nadlesnictva Zdroje – Szczytna, kteří nás na pátečním lesnickém večeru seznámili s organizací a výsledky polského lesnictví a odpovídali na četné dotazy zúčastněných. Na slavnostním sobotním večeru na Chatě Panorama s rautem, hudbou a tancem byli vyhlášeni a oceněni nejen ti nejlepší, ale všichni účastníci i organizátoři. Neboť na této akci není vítězů a poražených, ale jsou zde všichni, kteří dokážou sportovní stránku spojit se společenskou, potkat se, svést se na lyžích a prohodit pár slov s kamarády a známými „od fochu“.

— Aby akce tohoto rozsahu mohla proběhnout, bylo zapotřebí nemalého úsilí dobrovolníků a mnoha sponzorů, kteří se o bezproblémový průběh i finanční stránku akce zasloužili a je na místě všem touto cestou poděkovat. Hlavními sponzory byly Lesy Janeček, s. r. o., Kvasiny; Lesy České republiky, s. p., Hradec Králové; Pivovar Primátor, a. s., Náchod; Eltax, v. d., Olešnice

v Orlických horách a Integraf Náchod. Z ostatních pak Lesní správa Rychnov nad Kněžnou, Správa lesů Kristiny Colloredo-Mansfeld Opočno, Jan Kolowrat Krakowský, Skicentrum SPORT profi Deštné, Hauk a syn, s. r. o., Police nad Metují, Tendr-ski, s. r. o., Deštné, Městské lesy Náchod a Klub biatlonu Letohrad.

Jiří Beran, LS Rychnov nad Kněžnou

ve víru tance

Letošní reprezentační ples Lesů České republiky, s. p., připadl na sobotu 2. února. Byl to ples v pořadí již dvanáctý a za pověsti vysoké kvality svých předchůdců nijak nezaostal.

Před dvacátou hodinou byly k vidění davy dam a pánů ve večerních úborech, proudící ke zcela vyprodanému Kongresovému centru Aldis. A bylo za čím spěchat. Byl připraven atraktivní program ve třech sálech, bohatá tombola i zvěřinové speciality.

— Ples zahájila předtančením taneční škola KROK a slavnostní ráz poté podtrhlo Zámecké trio svými loveckými fanfárami. Po úvodním slovu generálního ředitele se ujal vlády nad Velkým sálem orchestr Václava Hybše. Se svým tanečním uměním nás seznámila Mahulena Bočanová a její taneční partner Jaroslav Kuneš. Monika Absolonová nás potěšila několika muzikálovými melodiemi. Za vrchol večera lze označit vystoupení Václava Neckáře se skupinou Bacily. Potlesk byl obrovský, publikum ocenilo nasazení a opravdovou chuť vystupujících rozdávat radost. Skupina Těžkej pokondr měla už pak relativně lehkou práci udržet dobře se bavící sál ve výborné náladě a určitě se jim to povedlo, navzdory tomu, že píseň „Nájem zvedej“ je teď až příliš aktuální.

— Okolo půlnoci došlo na vylosování tomboly. Výher bylo hodně a rozhodně se dají označit za atraktivní.

Proto byl také o lístky obrovský zájem. Výherkyně první ceny – prodlouženého víkendového pobytu – byla nadšená a my ostatní, kteří jsme tak neuspěli, to zkusíme příště.

— Po půlnoci ospalcům rozmluvila odchod s obdivuhodným elánem Věra Špinarová.

— Ale musíme zmínit i ostatní sály. Na malém rozhodně strhla publikum kapela Jam & Bazar se svými hity 70. let. Pro příznivce klidnější zábavy byla v jednacím sále připravena Varmužova cimbálová muzika, která se střídala s Českou Švitorkou, a tak si na své přišel opravdu každý.

— Večerem provázel zkušený konferenciér Martin Zounar. Nelitoval svého času a trochu si s námi popovídal. Hlavně nás zajímalo, co ho přimělo najít ve svém nabitém programu čas pro tuto akci. „Nabídka přišla velmi profesionálně půl roku dopředu, což je pro nás skoro to nejdůležitější. Spojil jsem se s agenturou a začala velmi příjemná spolupráce. A další důležitý atribut je to, že se ples koná v Hradci Králové. To je pro mě dost příjemné, já jsem se narodil v Hradci Králové. Můj tatínek tady hrál asi osmnáct let divadlo, maminka tady pracovala jako doktorka a já jsem tady chodil do druhé třídy. Cítím se Hradečkem a rád se sem vracím. Musím říct, že i teď před vystoupením tady potkávám lidi, kteří se ke mně hlásí, že mě znají jako malého kluka nebo že znali tatínka nebo maminku. Takže rád se sem vracím a je to opravdu velice příjemné.“

— Protože se podával guláš podle pana Zounara, nedalo nám to a zeptali jsme se i na oblast kulinářského umění.

— „Co je originální, a musím přiznat, že je to vymyšleno hezky, to je tombola. Ona zprvu vypadá trochu morbidně, ale já bych se toho vůbec nebál. Já jsem vyrůstal v Orlických horách, kde samozřejmě byli nimrodí, dnes myslivci. Les je jak dříví, tak samozřejmě zvěř a také lesní plody. Tohle je záležitost, která kulináře vždycky přitahovala. Protože dančí guláš nebo medailonky, nebo kančí... Máme takovou tradici, tatínek miloval na štědrý den bažanta se slaninou a pečený brambor na divokém koření, to nemá chybu. Takže já to kvituji a pro mě zvěřina jako taková je nedílnou součástí kuchyně. Jsou to pokrmy sezónní a příležitostné. Já osobně mám zvěřinu minimálně třikrát do roka.“

— Martin Zounar nebyl jediný, s kým jsme měli příležitost si popovídat, ani by se to do vymezeného prostoru pro tento článek nevešlo, a tak jsme si něco nechali i do příštího čísla.

Ladislava Řehounková

1

2 3

4 5

1 Slavnostní předtančení

2 Parket na Velkém sále

3 Některé z cen v tombole

4 Generální ředitel Ing. Jiří Novák vítá hosty

5 Ing. Zdeněk Sýkora předává výtěžek tomboly ředitelce Centra sociální pomoci a služeb

kouzlo fotografování

V rubrice Mezi námi vám dnes představíme našeho spolupracovníka, pana inženýra Jiřího Vogla. S úspěchem se věnuje fotografování a dosáhl v tomto koníčku významných úspěchů.

Ing. Jiří Vogel

Jak jste začínal?

Fotografování mě bavilo už jako malého chlapce. Asi v 7 letech jsem dostal od dědy Ikonitu, což byl přístroj na formát 6×6. Na prvních obrázcích se objevovala především rodina na dovolené. Tento krásný přístroj pak na základní škole vystřídal kinofilmový kompaktní fotoaparát, kterým jsem hodně fotografoval ve škole spolužáky. Opravdové fotografování však začalo až o prázdninách v Krkonoších, když mi bylo asi 14 let. Tehdy jsme jeli s rodinou na výlet na kolech a hory mě skutečně nadchly. Řekl jsem si, že za rok zkusím nafotografovat Krkonoše, jako jsem je viděl v knížce od Jiřího Havla. Že se tato moje myšlenka nedá zrealizovat, jsem v zápětí pochopil při porovnávání mých fotografií s knížkou.

Co fotografujete nejraději?

Hlavně se jedná o proměny horské krajiny v jednotlivých ročních obdobích. Nejvíce času jsem zatím strávil v Krkonoších, ale zejména v poslední době stále častěji vyrážím do Orlických hor. Nejen proto, že je mám blíž domovu, ale hlavně mě přitahuje skutečnost, že nejsou

tak „ofocené“. Najít v Krkonoších nějaké fotogenické místo, které přede mnou ještě nikdo nevyfotografoval, se jeví jako takřka nemožné. Mnohokrát někam přijdu, sundám batoh, rozhlédnu se, dívám se kolem a hledám v paměti, od jakého fotografa jsem tento záběr již viděl. Ale nejenom Krkonoše a Orlické hory se staly mým společníkem při fotografování. Navštívil jsem jako fotograf také Jizerské hory, Jeseníky, Tatry, Alpy. Z ročních období se vždy nejvíce těším na barevný podzim, kdy se v údolích povalují mlhy a nad to moře oblaků vykukují vršky hor.

Jakou techniku používáte?

Fotografování jako celek se s příchodem digitální techniky velice rychle mění. Filmy se používají čím dál méně. Množství snímků, které může fotograf vyfotit, je, dalo by se říci, neomezené, což fotografa nutí mačkat jeden obrázek za druhým a tím přestává při fotografování přemýšlet nad kompozicí, časem závěrky, clonou atd. Fotografové se pak přemístí k počítači, kde fotografie upravují. Tento trend mě zatím nijak nepolapil a stále využívám film. Fotografování krajiny vždy vyžadovalo používání přístroje na větší formát. Pentacón-six mě doprovázel asi deset let, nyní fotofuji nejvíce na velkoformátovou kameru TOYO FIELD 45 AII. Z hlediska technických možností mi tento přístroj dovoluje využít maximum pro krajinářskou fotografii, manipulace s ním je však mnohdy značně náročná. Z filmů pak používám Kodak a Fuji.

Co pro vás znamená fotografování?

V dnešní uspěchané době je to únik do oblastí klidu. Člověku se při výšlapech vyčistí hlava, regeneruje síly a napadnou ho takové myšlenky, na které by tam „dole“ nikdy nepřišel. Pak ani nemusím nic vyfotit. Když se mi ale podaří ulovit nějaký zajímavý obrázek, je to takové zadostiučinění za všechny útrapy, které musím jako fotograf v horách překonávat.

Co považujete za svoje největší úspěchy?

Jsou to asi tyto: výstava Krkonoše VSVF Hradec Králové; kalendáře Krkonoše 2007, 2008, nakl. Buk; propagační materiály; publikace v časopise Krkonoše.

Děkujeme a přejeme hodně nových, krásných snímků.

Ladislava Řehounková

Zasněžené hřebeny
Orlických hor

1
2

1 Panorama Krkonoš
z Rýchor

2 Rýchorský prales

HISTORIE A TRADICE – LOVECKÝ ZÁMEČEK VE STRÁNÍ

Existence panského dvora ve Strání v horském sedle na moravsko-slovenském pomezí v Bílých Karpatech je v písemných pramenech, tj. v urbáři ostrožského panství, doložena již v roce 1592. Zhruba do dnešní podoby byla renesanční budova přestavěna Gundakarem z Liechtensteina někdy po roce 1650, když se Uherský Ostroh stal sídelním městem.

Ke stavbě loveckého zámku bylo využito lomového kamene z neobývané středověké tvrze, která stála na místě dnešního hřbitova. Svou funkci ztratil na počátku 18. století a je zmíněn jako správní budova, sídlo lesní správy se zájezdním hostincem, jehož součástí bylo i několik stájí a vozoven.

V roce 1850 došlo v areálu zámku k zásadním stavebním úpravám, zejména byla odbourána jižní část západního křídla včetně původního schodiště, dále byla rozsáhlá přebudována hospodářská stavení, jejichž existence je dnes doložena pouze na dobových plánech.

Krajská správa lesů, lesní závod Luhačovice, předala zámek obci Strání v roce 1960, ten poté sloužil pro hospodářské potřeby místního JZD. Zdevastovanou budovu začala obec opravovat na začátku 70. let 20. století. Tehdy dostala svůj dnešní vzhled, byly otevřeny arkády v patře a byla přistavěna schodišťová hala. Nově byla zřízena ubytovna nad velkým sálem.

Po náročných adaptacích zůstaly v interiéru zachovány velmi cenné historické prvky, všechny klenby z doby raně barokní přestavby i fragmenty ornamentální výzdoby v patře z poloviny 19. století. V roce 2003 rozhodnutím obce začala rozsáhlá rekonstrukce objektu, který bude přeměněn na hotelové zařízení s možností padesáti ubytovacích míst a bude odevzdán do provozu letos v červnu.

jnk

NEJEN PRACÍ JE ŽIV – TAKÉ LESNÍK

Po práci v lesní samotě se lesníci rádi setkávají. A nemusí to být vždy jen v příjemném prostředí v lesích dobře ukryté lesnické chaty. Mnohde se stalo již tradicí, že se scházejí i při sportu a společenských akcích. Nejinak tomu je i v obvodu působnosti KI Zlín. Tam podobné akce organizují každoročně téměř patnáct let, vždy na jiné lesní správě. V loňském roce se toto setkání uskutečnilo na LS Luhačovice.

Soutěžilo šest družstev z KI, lesních správ i správy toků. Asi nejvýznamnější disciplínou je střelba z malorážky a na baterii, která se konala na střelnici Niva Bojkovice. Ve střelbách zvítězilo družstvo LS Buchlovice. Dalšími již zcela sportovními disciplínami jsou volejbal, nohejbal a stolní tenis. Celkovým vítězem soutěže a držitelem putovního poháru se loni stalo družstvo LS Luhačovice.

Zmíněnou společenskou akci byl druhý den tematický výlet k demonstračním objektům Vlára a do pralesa Sidonie, mimo jiné poklonit se dožilému staletému buku – Králi pralesa.

V letošním roce přebírá štafetu v organizování setkání lesníků KI Zlín LS Bystřice pod Hostýnem. Bude se konat jako každoročně v červnu.

jnk

OSOBNOST LESŮ BÍLÝCH KARPAT

Zhruba před deseti lety začaly Lesy České republiky, s. p., vyhlašovat v lesích tak zvané demonstrační objekty jako příklady různých typů lesního hospodářství. Mezi ně patří i demonstrační objekt Vlára na území Lesní správy Luhačovice. Byl vyhlášen jako příklad přirozeného bukového hospodářství. Na jeho vyhlášení se podílel i lesník z Bílých Karpat Ing. Alois Indruch. Zmínku si zaslouží nejen vzhledem ke svému věku – letos oslaví již 83 let plodného lesnického života. Zaslouží si ji i vzhledem ke svému dlouholetému úspěšnému působení v lesích na Vláře. Patří mezi lesníky, kteří vychovávali a obnovovali lesy v rámci někdejších možností odborně a s citem. Působil zde totiž v letech 1953–1986 jako polesný na polesí Vlára.

Lesy, které převzal a potom dále zveleboval, patřily původně brumovskému panství, a i když v průběhu času se měnili jejich vlastníci, nebyly nikdy děleny a lesní hospodářství na následujícím lesním hospodářském celku Brumov mělo zejména za éry státních lesů trvale vysokou úroveň.

Na území bývalého Lesního závodu Brumov, potom Lesní správy Brumov a nyní LHC Brumov jako součástí LS Luhačovice největší plochu zaujímají rozsáhlé porosty buku na stinných svazích, které vytvářejí téměř čisté bučiny, které se spontánně přirozeně zmlazují. Ing. Indruch s ostatními lesníky správně pochopil, že úlohou lesníka je přirozenou obnovu podporovat. Většina lesních porostů vykazuje vysoký stupeň ekologické stability, kdy jsou plněny všechny funkce lesa. Listnatá lesní společenstva jsou významná i v jejich retenční schopnosti.

Pomníkem i chloubou bukových lesů je chráněná přírodní památka Sidonie. Porost je stále plodný a přírůstavý, postupně se mění na pralesní formu a nebude těžen. Stromy vykazují výšku hladkých částí kmenů nejvyšší jakosti přes 20 metrů. Stromy jsou dokladem vynikajícího genofon-

du buku lesního.

V červnu loňského roku padl v pralese Sidonie „Král lesa“ – 190 let starý buk o výšce 51,5 m, výčetní tloušťce 127 cm, obvodu 398 cm a hmotě kmene v kůře 27,71 m³. Stal se předmětem zájmu a výzkumu nejen lesnických škol.

Oblast Vlárského průsmyku a její lesy patří k vysoce hodnotným územím Chráněné krajinné oblasti Bílé Karpaty. Ing. Alois Indruch zejména od konce 80. let minulého století až do nedávné doby patřil k zaníceným propagátorům těchto lesů i postupů uplatňovaných v pěstování lesa. Provázel zde lesnické exkurze z téměř celého světa.

jnk

BĚŽECKÉ TRASY V KRUŠNÝCH HORÁCH

Z Programu 2000, který LČR přijaly v roce 1999 na podporu a rozvoj veřejně prospěšných funkcí lesa, vychází i projekt „Krušnohorská bílá stopa“.

V rámci tohoto projektu se propojily běžecké trasy na hřebenech Krušných hor do jedinečného celku. Spojují Lesnou, Klíny, Dlouhou Louku, Buřňák, Fojtovice a Telnici. To znamená cca 350 km tras. Díky nadmořské výšce se zde dají očekávat dobré sněhové podmínky.

LČR se na zlepšování podmínek pro běžkaře v Krušných horách podílejí mimo jiné pomocí při vytváření tras, umožněním vstupu do obory Fláje a v neposlední řadě vybudováním lyžařské cesty pod Lichtenwaldem.

V průběhu této zimy bude instalováno i standardní značení běžeckých tras. Je třeba však apelovat na ukázněné chování návštěvníků, aby nedocházelo k vyždělení z těchto tras a jinému nevhodnému chování.

L. Ř.

NEJVÍC PŮSOBÍ LESNÍ PEDAGOGIKA PŘI PRAKTICKÝCH ČINNOSTECH V LESE

— Ve spolupráci se Základní školou Luhačovice pořádala Lesní správa Luhačovice pro žáky 5. tříd v rámci lesní pedagogiky několik akcí, kterých se zúčastnil také revírník revíru Luhačovice Petr Rak. Lesní správa opatřila v rámci Programu 2000 ptačí budky a děti je pomáhaly vyvěšovat. Přitom poznaly jednotlivé typy budek, seznámily se s pravidly jejich vyvěšování a s péčí o hnízdicí ptactvo. Následně se po vyhnízdění ptáků zúčastnily čištění budek a tak měly možnost poznat různé typy hnízd a kterým ptákům patří.

— S žáky jsme rovněž čistili a pohrabali lesní palouky poblíž lázeňských pramenů v Luhačovicích. Děti se při tom dozvěděly zásady ochrany lesa, proč se používají a jak fungují feromonové lapače, jaký význam má Program 2000 a kde jsou v Luhačovicích a okolí odpočívadla, informační tabule a altánky postavené v této akci.

Ing. Luděk Veverka
LS Luhačovice

TALK SHOW PRO ZÁKLADNÍ ŠKOLY

— Aby lesy nebyly jen v pohádkách – tak se jmenuje talk show, kterou pořádají LČR pro žáky základních škol. Spojuje atraktivní formou zábavu a poučení. Účastníci se mohou těšit na bohatý program. Zhlédnou dokument o natáčení pohádky Nejkrásnější hádanka, dozví se něco ze zákulisí, o tom, co zažili filmaři v lese. K vidění budou i unikátní filmové záběry života v lese. Poučí se o tom, proč ochraňovat přírodu a naučí se desatero chování v lese. Velice zajímavá bude ukázka práce s loveckými psy a dravci a chybět nebudou ani hádanky a soutěže. Tato akce proběhne v únoru ve městech: České Budějovice, Hradec Králové, Praha, Plzeň, Pardubice, Olomouc a Ústí nad Labem.

L. Ř.

POZVÁNKA NA NOVOU NAUČNOU STEZKU U SLATIŇAN

— Městečko Slatiňany nedaleko Chrudimi je známé hřebčínem s chovem kladrubských koní a hipologickým muzeem na zámku. Obyvatelé tohoto kraje znají i zajímavou stavbičku v lese asi 2 kilometry od Slatiňan – Kočího hrádek. Je to miniatura hrádku, kterou si oblíbily hlavně děti, slouží jim jako prolézačka. Vede k němu turistická značka, po části její trasy zde byla v roce 1998 vybudována naučná stezka. Dosloužila, v roce 2007 prošla celkovou rekonstrukcí, kterou provedla ZO ČSOP Nasavrky pod vedením lesníka – pracovníka LČR, s. p., Lesní správy Nasavrky Milana Morcha.

— Na trase naučné stezky Ke Kočímu hrádku, dlouhé přibližně 2 km, je připraveno celkem 9 zastavení, na kterých se návštěvníci dozvědí zajímavosti o chovu kladrubských koní, o lesních rostlinách, Kočím hrádku, stromech a lese, o obyvatelích lesa, geologii tohoto regionu, městu Slatiňany a o zámecském parku. Na stanovištích je možnost si prověřit postřeh a znalosti o přírodě zodpovězením otázek nebo splněním připravených úkolů. Správné odpovědi jsou uvedeny vždy na následujícím informačním panelu. Stezka je v terénu označena symbolem Kočího hrádku.

— Rekonstrukce stezky, která byla veřejnosti předána 28. ledna 2008, byla provedena za finančního příspěví z velké části LČR, s. p. – LS Nasavrky a také Pardubického kraje a Agentury ochrany přírody a krajiny ČR – Správy CHKO Železné hory.

— Naučná stezka byla slavnostně otevřena, nezhečí příběh ale měl teprve následovat. Po chvíli přišly po trase naučné stezky děti z první třídy ZŠ ve Slatiňanech s paní učitelkou D. Kopeckou. Ujal se jich lesník a ochránce přírody v jedné osobě Milan Morch. Před udivenými účastníky exkurze po naučné stezce začalo probíhat to, čemu odborně říkáme lesní pedagogika (viz foto). Žádná věda. Děti poznávaly lesní dřeviny, ptáky, zvěř a různé přírodniny. Všechny mile překvapily svými znalostmi.

jnk

OCHRÁNCI PŘÍRODY POKOŘILI ŽDÁR

— Necelá desítka ochránců přírody a jejich příznivců se o tomto víkendě vydala na procházku přírodou. Záměrem pěšího výšlapu byla návštěva zimního lesa, ale vzhledem k nynějšímu počasí to byla spíše expedice za probouzejícím se jarem. Tohle pro přírodu ne příliš vhodné počasí s sebou nese i řadu lidských nemocí, což se výrazně podepsalo i na sobotní účasti. Každopádně se akce uskutečnila a zavedla zájemce na nejvyšší vrchol Rokycanska – Žďár, který se tyčí do výše 629 metrů nad mořem. Zároveň je to i nejznámější chráněné území vyhlášené již v roce 1953 s rozlohou 20,48 hektarů v katastrálním území Pavlovsko. Toto unikátní území se nachází v hřebcové partii lesnatého vrchu Žďár, čtyři a půl kilometru východně od města Rokycany, dva kilometry severně od obce Pavlovsko a dva a půl kilometru od obce Svojkovice na severozápadním okraji Brd. Rezervace byla navržena Muzejní společností v Rokycanech již v r. 1938 na popud profesora Bohumila Horáka, čímž byla zachována původní rostlinná společenstva další generaci. Území se nachází na kambricko-silurském útvaru, jehož nejstarší vrstvy tvoří křemité žďárský slepenec prostoupený křemitými valounky a stmeleny hmotou křemitou s malými úlomky bulízníků. V rámci zoologického i fytoecologického inventarizačního průzkumu zde bylo zjištěno mnoho chráněných druhů. Jmenujme např. výskyt roháče obecného, tesaříka zavalitého, ještěrky obecné, včelojeda lesního či kulíška nejmenšího, z nichž někteří se zde vyskytují dodnes. Maloplošné chráněné území bylo zřízeno především k ochraně přirozených porostů na skalnatém kopci s vyvinutými suťovými porosty bučinného charakteru s význačnou lišejníkovou flórou. Nás však zajímala především fauna zdejšího území.

— Skupinka zájemců nejen z Rokycan, ale i z okolí se od rokycanského

vlakového nádraží vydala krátce po deváté hodině po červené turistické značce k vrcholu. Zajímavá, zhruba dvanáctikilometrová trasa byla protkána množstvím zastávek, které byly zaměřeny na povídání o ochraně přírody, rybaření, ale i činnosti rokycanských ochránců přírody. Péče o zraněné živočichy, provoz akreditovaného ekocentra a v neposlední řadě výchova mladé generace jsou hlavními směry organizace, která dnes sdružuje přes sto padesát zájemců. Tím patří mezi nejpočetnější vůbec. Během zastávek bylo vzpomenu i na živočichy, které lze v této oblasti vidět. Díky teplému počasí jsme mohli pozorovat řadu drobných opeřenců vyskytujících se nejen na polích, ale i v souvislém lesním komplexu.

— Nejbližší akcí bude neméně zajímavá vycházka za zimujícími opeřenci na řece Berounce, která se uskuteční v sobotu 23. února. Sraz zájemců je opět v 9.00 hodin před nádražím Českých drah v Rokycanech nebo v 9.45 hodin před nádražím v Plzni – Doubravce. Smyslem této akce je návštěva zimoviště vodního ptactva u Svatého Jiří v Plzni. Věříme, že zde uvidíme nejen množství labutí, kachen, kormoránů, ale i vzácnější druhy severských kachen – hoholy severní a morčáky velké. Možností je i spatření orla mořského, který se na této lokalitě také pravidelně vyskytuje. Takže neváhejte a přijďte.

— Bližší informace o námi pořádaných akcích lze nalézt na internetových stránkách na adrese: www.csop.rokycany.zde.cz. Možností je i osobní návštěva nebo využití telefonního čísla: 371 722 686 či 603 239 922. Rádi vás mezi sebou přivítáme a nemusíte být zrovna registrovanými ochránci přírody.

Pavel Moulis
předseda ZO ČSOP Rokycany

ohlédnutí za fotosoutěží 2007

Tak jak jsme slíbili v minulém čísle, seznámíme vás s pracemi dalších autorů, kteří se přihlásili do loňské fotosoutěže. Děkujeme všem, kteří se zúčastnili, a připomínáme, že se rozběhla fotosoutěž pro tento rok. Její podmínky byly zveřejněny v lednovém čísle. Foťte a posílejte, těšíme se na vaše příspěvky.

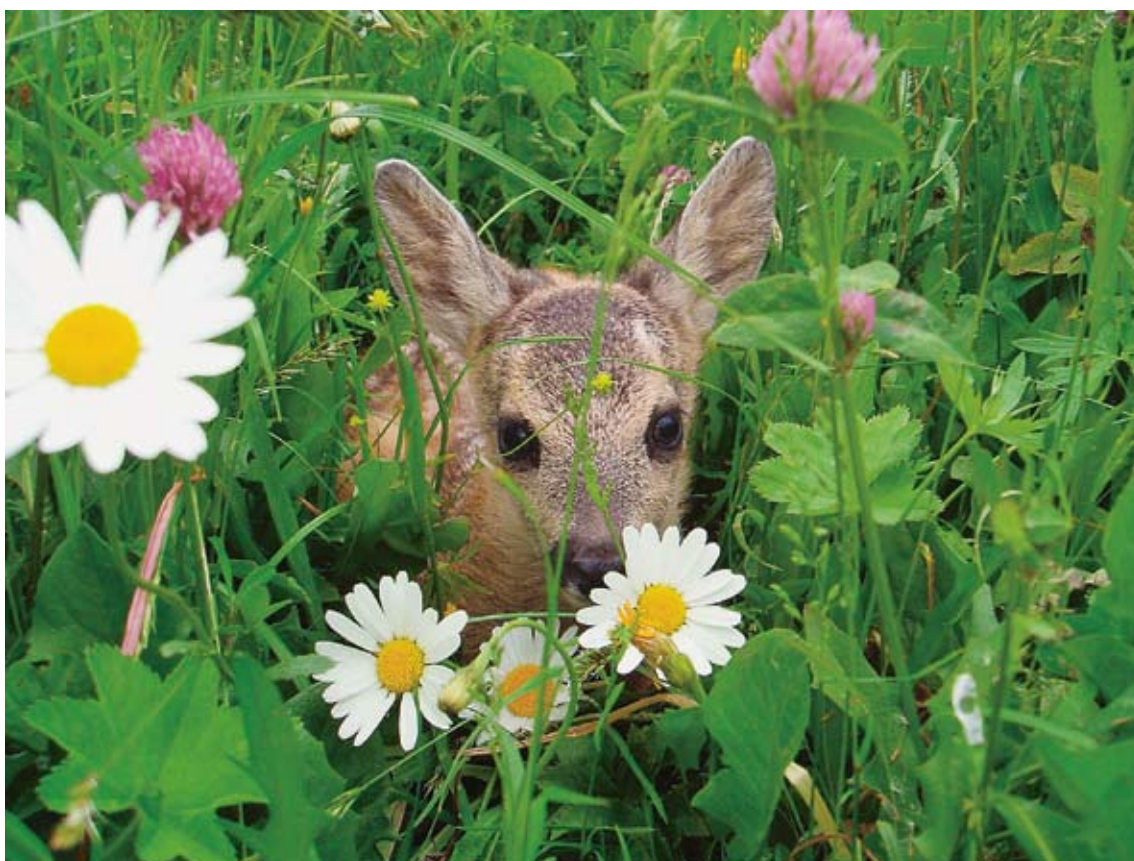
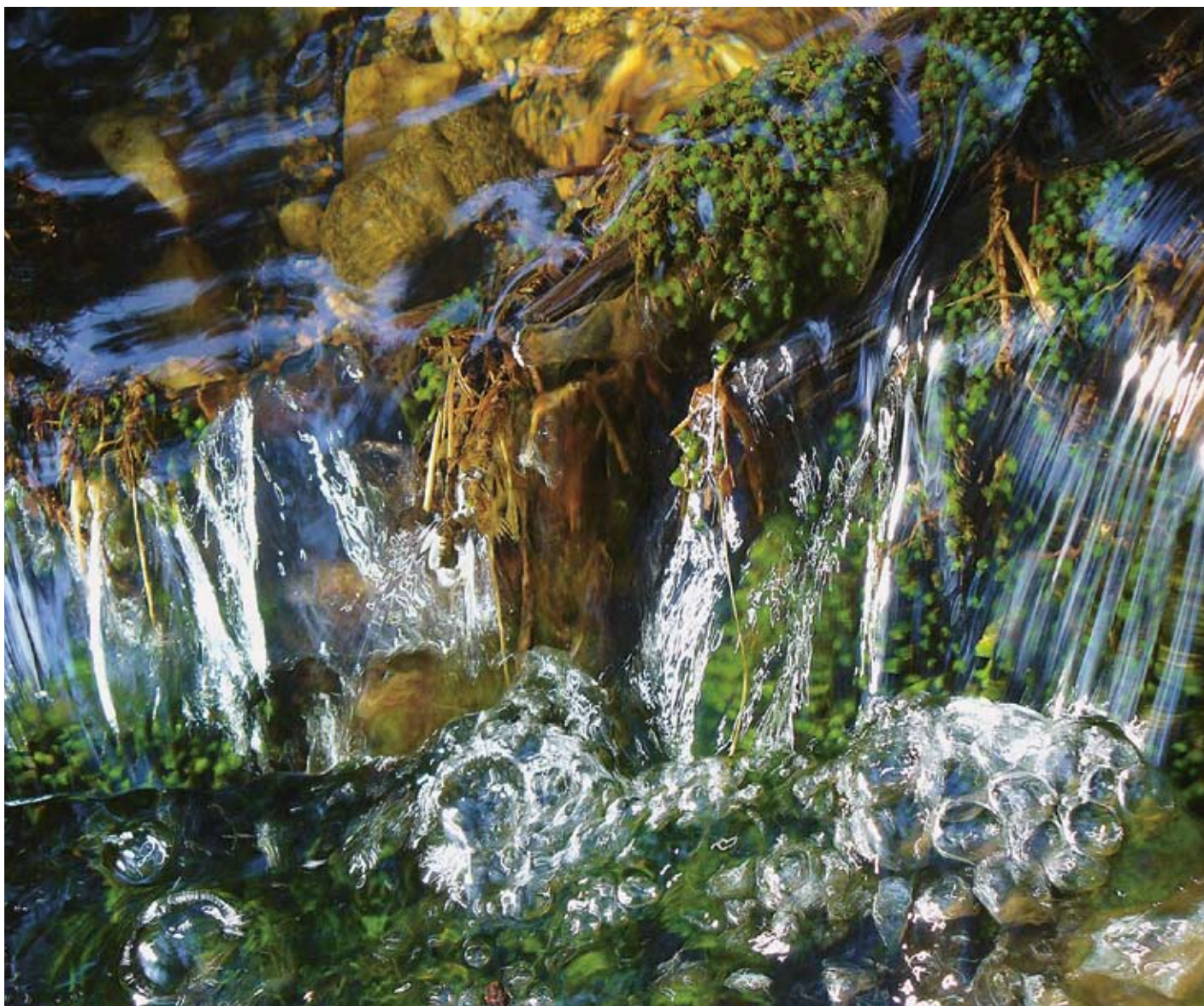
1
2 3

1 Houby
foto Hanka Humpolíková

2 Borovice
foto Bohumil Lošťák

3 Schody
foto Josef Homola

1 2

1 Bubliny
foto Jakub Kodeš

2 Jaro
foto Miloš Pochobradský

...a tých chodníkov, ktoré napriac vedú!

„Horské chrbty a hrebene zvyčajne rozdeľujú. V Bílých a Bielych Karpatoch je to skor naopak. Sú krajinou prelínania sa. Rieky, ktoré pramenia na Morave, sa vlievajú do Váhu a niektoré toky zo slovenskej strany hor vtekajú do rieky Moravy. Priesmykmi a tunelmi sa predierajú vlaky z Moravy na Slovensko, zo Slovenska na Moravu. A tých chodníkov pre peších, ktoré od pradávna naprieč vedú! Cez Bíle a Biele Karpaty vždy bolo a je za čím ísť a to oboma smermi. Hoci za dcerečkú galánečku, alebo za švarným šohajíckem.“

Slovenský úvod tohoto článku je na mieste, pretože Bíle Karpaty jsou z poloviny moravské a z poloviny slovenské. *My jsme je navštívili po deseti letech.*

— V červenci 1997 vyšla v časopise Lesu zdar první reportáž Pohraničními lesy Čech a Moravy a byla právě z lesů bílých Karpat, které spravuje LS Luhačovice. Řekli jsme si, že by bylo zajímavé se k tomuto seriálu vrátit a znovu navštívit revír Javořina.

V LESÍCH POD JAVOŘINOU

S lesním správcem Ing. Josefem Zezulou jsme se vydali do obce Strání, která se táhne údolím mezi horskými masivy Lopeníku a Javořiny. A revír Javořina v ní sídlí. Tam nás očekával Pavel Novák, před deseti lety revírník, nyní správce singulárních lesů obce Strání. Představil nám svého nástupce – revírníka Františka Bobčíka. Ten původně působil na sousedním revíru Hrabina v oblasti Lopeníku. Místní podmínky v lesnictví tedy dobře zná. Navazuje na práci Pavla Nováka v prosazování přirozené obnovy v pěstování lesa a v rozpracování starých bukových porostů, kterých je na tomto revíru asi polovina. Musí reagovat i na změnu dodavatelů prací, ke které došlo na začátku tohoto roku.

— A co se na tomto revíru po deseti letech ještě změnilo? Tehdy jsme shlíželi od hřebenové Javořické cesty ke Strání přes uvolněné přirozené zmlazení buku, nyní se vyhlídka pomalu zatahuje čtyřmetrovým porostem. Nedaleko

u Borýskovy louky bylo v roce 2005 uvolněno přirozené zmlazení, nyní má výšku téměř dva metry.

BEZZÁSAHOVÁ ZÓNA

Na úbočí Velké Javořiny (968 m n. m.) se rozkládá pralesovitá bučina s javorem a jasanem, která je národní přírodní rezervací (78 ha). Převládajícím lesním typem je javorová bučina. Lesníci s ochránci přírody CHKO Bílé Karpaty se v loňském roce dohodli na bezzásohové zóně v této lokalitě. Dohoda obsahuje ustanovení, že jí nebudou omezeny povinnosti vlastníka v ochraně lesa, to znamená, že lesníci budou moci provádět opatření k ochraně lesa proti podkornímu hmyzu v potřebném rozsahu. Budou tedy moci zpracovávat a asanovat kůrovcovou hmotu, která bude ponechána na místě.

— Toto se tedy událo na revíru Javořina během deseti let. Ale abychom nezapomněli – tehdy teprve vznikl Program 2000. Lesníci v průběhu let vybudovali pro veřejnost na vyhlídkových místech přístřešky s informačními tabulemi, před deseti lety nebyla ještě upravená studánka Kobelná. Bývalý revírník Pavel Novák je členem obecního zastupitelstva, na kterém před sedmi lety podporoval výsadbu Stromů milénia. Při této akci byla vysazena alej stromů nad obcí k lesu, která bude brzy poskytovat stín při procházkách do lesů pod Lopeníkem.

Jiří Junek

1 2

1 Lesníci ve zmlazeném porostu pod Javořinou

2 zajištěný porost buku

nové retenční objekty na LS Luhačovice

V obvodu Lesní správy Luhačovice a Správy toků – oblasti povodí Moravy přibýly v nedávné době nové vodohospodářské stavby.

Multifunkční RN
Obora – Drslavice

Jedná se například o protipovodňovou ochranu obce Slopné. Vznikla asi sto metrů nad obcí a v blízkosti lesa. Navštívili jsme ji se správcem toků Ing. Martinem Šarounem z odloučeného pracoviště Luhačovice. Toto místo je cílem vycházek, je na turistické trase, a v létě je vodní plocha obložena vlnadny bytostmi. Abychom se vrátili k oficiální terminologii – může být považována za stavbu polyfunkční. Hlavní její účel je však samozřejmě ochrana před povodněmi a zachycování nesených splavenin.

SLOUŽÍ RETENCI I LIDEM

Stavba byla realizována na potoce Horní Olšava, vtékajícím do řeky Štávnice, která je přítokem řeky Olšavy. Jde opravdu o novou stavbu, na tomto místě byla pouze zarostlá potoční niva. Výška zemní hráze je 5 m, objem retenčního prostoru je 4 940 m³. V hrázi je vybudován korunový lichoběžníkový přeliv s balvanitým skluzem, který umožňuje volnou migraci vodních živočichů. K regulaci výšky vodní hladiny slouží betonový požerák. Stavba velmi citlivě zapadá do krajiny a je vysoce ceněna ochránci přírody i obyvateli obce Slopné.

NEZAPOMNĚLI NA TŮŇE

S vedoucím odloučeného pracoviště ST Ing. Vlastimilem Hudečkem jsme navštívili ještě dvě lokality na území LS Luhačovice. Nejprve jsme se zajeli podívat na objekt hrazení bystřin retenční objekt Obora – Drslavice. Byly zde odtěženy naplavené sedimenty, upraveny technické prvky stávající nádrže a zřízen bezpečnostní přeliv

pro bezeškodné odvádění kumulovaných vod v období zvýšených průtoků. Byl rekonstruován požerák, zřízeny průsakové hrázky oddělující část nádrže s litorálním pásmem. Opevnění hráze bylo zajištěno lomovým kamenem. Byla tak obnovena retenční schopnost nádrže zadržovat vodu v krajině a zřízením několika vodních tůň pro rozvoj mokřadních rostlin a živočichů byl posílen místní biokoridor v blízkosti vodního koryta a biodiverzita na toku. Také vodní nádrž Obora – Drslavice je cílem vycházek lidí z okolí, v zimě na ni chodí děti bruslit. Lesní správa u ní vybudovala altánek.

HRAZENÍ NA KLENKOVSKÉM POTOCE

Na katastrálním území obce Petrůvka asi 2 km severně od Luhačovic byly loni dokončeny objekty hrazení bystřin na bezejmenném levostranném přítoku Klenkovského potoka, který ústí do Štávnice na hranici zátopového území Luhačovické přehrady. Značně svažité území bezejmenného přítoku je tvořeno převážně flyšem s velmi malou propustností. To tvoří ideální podmínky pro plošnou vodní erozi pobřežních pozemků. Erovaný materiál byl následně stržovitým korytem transportován do retenčního prostoru přehrady, kde byl ukládán. V délce úprav 715,5 m bylo postaveno 12 příčných objektů: kamenná přehrážka, dvě drátokamenné přehrážky, pět klestových přehrážek, kamenný stupeň, drátokamenný stupeň, dva dřevěné prahy a palisádové plůtky. V lesním prostředí tedy bylo použito výlučně přírodního materiálu. Retenční prostor činí 1 260 m³.

za řezbáři na valašsko-slovenském pomezí

Při cestě rychlíkem z hraničního sedla na Střelné do Horní Lidče, obce na pomezí Valašska a Slovenska, po pravé straně ani nepostřehnete údolí, které se táhne až pod vrch Makytu. V tomto údolí stojí na pokraji obce dřevěná tabule s nápisem „Vítajte ve Francově Lhotě“. Není to ledajaká Lhota.

Lesník a řezbář
Jan Brlica ml.

Obec je upravená, ve stráni stojí památná Kobzova lípa, z rozhledny na Čubově kopci přehlédnete téměř půl Valašska, na Slovensko bývá výhled až k Rozsutci. Ve Francově Lhotě si můžete všimnout dřevěných sošek a úlů – klátů. Jsou dílem zdejších řezbářů – otce a syna Brlicových. Aby se to nepletlo, oba jsou nositeli krásného českého jména – Jan. Les a dřevo mají po předcích „v krvi“. Praděda byl pasečan ze zdejší osady Bílá Voda těsně u slovenské hranice, byl hraběcím hajným. Děda byl obecním hajným, za války převáděl příslušníky české inteligence na Slovensko. Táta pracoval jako dělník u Lesního závodu Brumov a mladý Brlica je lesník.

V LIDČI MAJÍ DŘEVĚNÉHO ČERTA

Malé putování po Hornolidečsku za využitím dřeva v tomto regionu jsme s revírníkem LČR, s. p., LS Luhačovice Janem Brlicou, působícím na revíru Střelná, zahájili v Lidečsku. Jednou z dominant tohoto kraje jsou Čertovy skály nad Lidečkem. Proto co jiného vyrobit pro okrasu obce než dřevěného čerta v nadživotní velikosti? Pan revírník Brlica si na něj opatřil dřevo až na Kroměřížsku. Objevil tam v lužním lese tři roky starý dubový vývrat a připravil si z něj výřez 4 m dlouhý a 80 cm široký.

Nejprve jej opracoval motorovou pilou a práci dokončil hrubým dlátem.

— Pokračovali jsme spolu do Pulčína, valašské horské osady známé Pulčinskými skalami, která je součástí Francovy Lhoty. Zde vás uvítají dřevěné informační tabule, které stejně jako na jiných místech v tomto kraji vyrobil táta pana Brlicy. Jeho syn nezůstal pozadu, vyřezal dřevěný „špagátový“ barometr. Znáte ty legrácky, kde je například napsáno, že je-li barometr i se špagátem na zemi, je zemětřesení!

— Po krásných výhledech nad Pulčínem a Francovou Lhotou nás již čekala dílna a příbytek Brlicových. U domu měli složeno několik výřezů modřínového dřeva. Tento modřín je určen k výrobě alpských šindelů. Není to sice náš původní typ šindele, pochází z oblasti Tyrol, ale v současnosti je u nás žádaný. Byl jsem zvědavý, a tak jsem se nechal panem Brlicou starším poučit:

JAKÝ JE ROZDÍL MEZI ALPSKÝM A VALAŠSKÝM ŠINDELEM?

„Rozdíl je v použitém dřevu – alpský šindel se vyrábí z modřínového a valašský ze smrkového dřeva. Rozdíl je i ve výrobě – tyrolský nemá drážky a na střeše se pokládá přes sebe jako rybí šupiny, valašský má boční drážky a pasuje se do sebe. Na Valašsku ale smrk nebyl původní, byly zde jedlobukové lesy. Proto jak dřevěné stavby, tak šindele se vyráběly z jedlového dřeva. Jedle se v současnosti příliš nepoužívá, i proto, že hůře saje impregnaci.“

— Táta a syn Brlicovi mají práce se dřevem rozděleny. Otec se zabývá zejména většími zakázkami spojenými s výrobou a kladením šindele a většími kusy nábytku, syn se věnuje převážně řezbářství a výrobě menších kusů. Jan Brlica mladší mi ukázal dřevěné hodiny „kukačky“ se soškou tetřeva, vyřezané z lipového dřeva. Zeptal jsem se, jaké lipové dřevo je na dřevořezby nejvhodnější:

— „Lípa by měla růst v lese v zápoji v porostu, ne jako solitér. Před použitím k řezbě by mělo lipové dřevo 4–5 let schnout. No a tyto hodiny jsem vyřezával asi deset dní.“

— K nedávným pracím revírníka pana Brlicy patří i reliéf představující práce v lese.

— Na dřevěné kolébce z lipového dřeva pracovali otec se synem společně. Vyrobili ji podle staré kolébky z Francovy Lhoty.

VZÁCNÝ DAR PAPEŽI

— Abychom nezapomněli, k nejvýznamnějším dřevořezbám táty a syna Brlicových patří reliéf Sv. Sarkandra, dar farníků svatému otci Janu Pavlu II. v roce 1994. A pro lidi

1
2 3

- 1 Kvalitní modřín na šindele
- 2 Alpský šindel z modřínu
- 3 Dřevěná socha čerta v Lidečce

z dědiny každoročně vyřezávají dřevěné hříbky se „skryší pro dva poldecáky“ pro vítěze houbařské soutěže.

— Z Valašska od slovenské hranice – z Francovy Lhoty z dílny pana Jana Brlicy staršího – letos poputují valašské šindele na slezsko-polskou hranici, až k městečku Zlaté Hory. Mezi ním a vrchem Biskupská kupa je bývalé poutní místo s kaplí Sv. Rocha. Šindele budou použity na opravu věže a střechy této kaple. Pan revírník

si v současné době připravuje dubovou spárovku na výrobu čtrnácti reliéfů křížové cesty pro obec Ořechov u Uherského Hradiště.

— V tomto článku jsme psali o rodině řezbářů Brlicových. Ve Francově Lhotě je však ještě několik truhlářů a dalších zpracovatelů dřeva. „Dřevo pro život“ zde opravdu není pouhým sloganem.

Jiří Junek

revírník od Vlárského průsmyku

Vlářský průsmyk patří mezi nejpůvabnější údolí Bílých Karpat, tradice přirozené obnovy lesa je zde hluboce zakořeněna a pan revírník Stanislav Vrzalík v ní pokračuje již téměř třicet let.

Revírník Stanislav Vrzalík

Vlářským průsmykem protéká řeka Vlára a občas zahouká vláček na Slovensko. Zdejší převážně bukové lesy obhospodařují Lesy České republiky, s. p., Lesní správa Luhačovice. Před ní zde působil Lesní závod Brumov a později Lesní správa Brumov. Nyní se nad levým břehem Vlára na svazích Bílých Karpat rozkládají lesy revíru Sidonie, nad pravým břehem lesy revíru Štítná. Tento

revír jsme navštívili a putovali po něm v doprovodu pana revírníka Stanislava Vrzalíka.

TÉMĚŘ TŘI DESETILETÍ NA JEDNOM REVÍRU

Sešli jsme se poprvé před deseti lety na setkání provozovatelů služeb v turistice, nositelů lidových a kulturních tradic, ochránců přírody a lesníků v Bílých Karpatech z obou stran tehdejší hranice. Tradice hospodaření za maximálního využití přirozené obnovy lesa jsou zde hluboce zakořeněné a pan Vrzalík v nich pokračuje již 28 let. Má to štěstí, že působí v místě svého rodiště a prakticky nezměnil své lesnické působíště.

— Pan revírník obhospodařuje revír státních lesů o výměře 1 320 ha v horských terénech a má na starosti i 470 ha lesů pětsetdeseti soukromých vlastníků.

JAK VYPADÁ BĚŽNÝ PRACOVNÍ DEN REVÍRNÍKA?

Na téměř celé výměře státních lesů se rozkládá režijní honitba lesní správy. Prvním úkolem v zimě hned ráno je tedy cesta ke krmelcům, za zvěří. Pokud jej nečekají neodkladná jednání a administrativní práce v kanceláři, které stále přibývá, potom již míří na pracoviště

v lese, kde od počátku roku pracuje jiná společnost než v loňském roce. V začátku spolupráce je potřeba zvýšené pozornosti zejména při myšních těžbách. V letošním roce bude lesní správa obchodovat všechnu hmotu, expedient onemocněl, tak se revírník musí seznámit i s touto činností. Zimní období je vhodné na vyznačování probírek, stromy jsou bez listů a není vysoká sněhová pokrývka. Revírník si vzal sprej a šel vyznačovat. Předchozího dne foukalo dost ostře od východu, zrovna na návětrné straně je jeden z mála smrkových porostů. Bylo potřeba zjistit případné škody.

— Z mobilního telefonu se ozval soukromý vlastník lesa, je potřeba konzultovat nějaké opatření. Pan revírník, jinak velký příznivec koní, zcela náhodou před několika lety zachránil před utracením bývalého závodního anglického plnokrevníka Sharpa. Postaral se o jeho uzdravení a nyní na něm objíždí lesy soukromých vlastníků. Bez koně by si péči o soukromé lesy v těchto podmínkách těžko dovedl představit. Potom jej ještě čeká návštěva u včelek.

— Pan Vrzalík navíc pečuje o komfortní loveckou chatu Staré polesí Kochavce a stará se o její návštěvníky. V lovecké sezóně provází lovecké hosty. S veškerou úctou se tedy dá po tomto výčtu činnosti o Stanislavu Vrzalíkovi říci, že patří mezi lesníky staré poctivé lesnické školy, pro kterého je práce v lesnictví obětavou službou. Lesnickým profesím se budeme věnovat pravidelně.

MYSLIVOST NA LS LUHAČOVICE

Režijní honitbou LS Luhačovice je bývalá obora v obvodu revíru Štitná nad Vlárským průsmykem. V nedávné době byl tento revír komorou jelení zvěře s vysokými stavy, což bylo příčinou škod v lese, které jsou patrné na 30–40 letých porostech.

— Honitbou jsou v podstatě státní lesy spravované tímto revírem o výměře 1300 ha. Revírník Stanislav Vrzalík nás seznámil se současným stavem:

— „Stavy jelení zvěře se v současnosti dají určit podle toho, jak navštěvují v zimě krmelce. Ke krmelci Kút chodí 12–15 kusů, na Uhlisko chodí 30–35 ks, na

Košárku 6–8 ks a na Futrovní 5–6 ks jelení zvěře. Jeleni v naší honitbě jsou v podstatě kříženci mezi jelenem karpatským a evropským. Tyto zimní stavy neodpovídají stavům letním. Minimálně polovina kusů sem přichází ke krmelcům ze Slovenska.“

Jaké jsou stavy škod v současnosti?

— „Vzhledem k podstatně nižším stavům zvěře nejsou podstatné, je však zajímavé, že jeleni působí větší škody v lese v létě než v zimě. V sousedství lesů jsou neúživné louky, pole nejsou obhospodařována, pase se dobytek a ovce.“

Jaká zvěř se zde ještě vyskytuje?

— „Srncí stavy byly zdecimovány na polovinu v předchozích dvou tuhých zimách, pomalu se dostává do původních stavů. Mufloní zvěř, která působila v lesích velké škody a jejíž chov nebyl kvalitní, byla ve druhé polovině osmdesátých let zlikvidována, vyskytuje se zde zvěř černá. Ze šelem sem ze Slovenska občas přejde medvěd a rys. Ze vzácných ptáků zde na dvou místech hnízdí čap černý.“

vydra s kořistí

Život vydry říční byl dlouho obestřen tajemstvím, protože je aktivní převážně v noci a donedávna byly její stavy tak nízké, že se blížily vyhubení. Dnes se počet těchto živočichů zvýšil a díky výzkumu již známe mnoho podrobností o jejím životě.

Patří mezi nejdokonalejší plavce. Její tělo je výborně přizpůsobeno životu ve vodě. Při potopení se jí okamžitě uzavřou nozdry, které se při vynoření zase samy otvírají. To jí umožňuje ihned se nadechnout. Čenich obklopují dlouhé hmatové vousy, které jsou i pod hladinou stále naježeny. Slouží hlavně k vyhledávání kořisti v kalné vodě. Všechny čtyři končetiny vydry mají mezi prsty plovací blánu. Protáhlé tělo umožňuje otáčení na hladině kolem vlastní osy nebo plavání na zádech či boku. Často se také na hladině zastaví a „šlape vodu“, aby mohla dobře prozkoumat okolí.

— Patří mezi nejhravější zvířata. Můžeme zastihnout dvojici vyder při skotačivém vyvádění, kdy se společně potápí a mírně koušou. Chytají se za ocas nebo při hře i vyběhnou na břeh a honí se tam. Je zajímavé, že si během hry vyměňují své role. Ze štvance se náhle stává pronásledovatel a hra pokračuje. Není žádnou zvláštností spatřit i více vyder při společných hrách.

— Není-li na blízku druhý z partnerů, tak si vydra vystačí sama. Potápí se pro kousky dřev nebo vynáší ze dna ka-

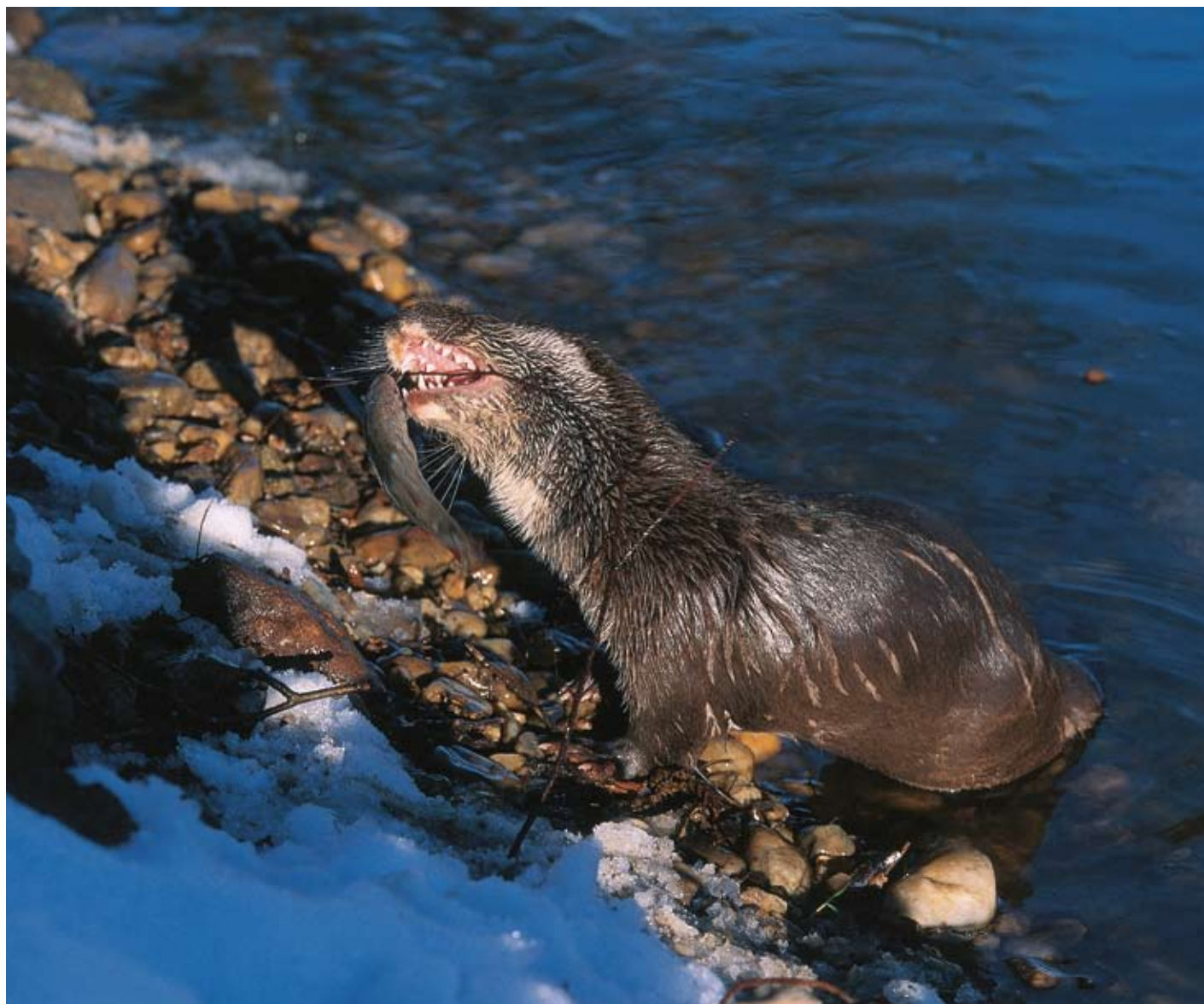
meny, se kterými si pak hraje. Dlouho si vystačí s malým kamínkem, který chvíli co chvíli na hladině pustí. Ten se začne potápět a ona má možnost jej znovu pod hladinou chytat. Často si hraje i se smrkovou šiškou, která plave po hladině. Drží ji v předních tlapkách a plave na zádech, při tom ji okusuje. Hra s různými předměty zvyšuje u vyder obratnost všech končetin.

— V jídelníčku vydry říční převažují drobné ryby. Denní spotřeba potravy představuje asi 12 % hmotnosti jejího těla. Kolem břehů může lovit i drobné savce a ptáky. Nepohrdne ani různými druhy žab a pozře i jedovaté ropuchy, kterým stáhne kůži.

— Podobně jako jiné šelmy i vydry při lovu šetří svoji energii a snaží se získat potravu tím jednodušším způsobem. Nevyhledávají rychlé nebo vytrvalé honičky za kořistí. Často loví i v mělčinách, což není tak náročné a klidně si pak ještě s úlovkem hrají, znovu jej pouští do vody a chytají. Na hladině jej vyhazují do vzduchu a zase se pro něj potápí.

J. Zumr, foto autor

vánoční soutěž

Jak dopadla soutěž o nejkrásněji vyzdobený vánoční stromček? To už vám, milé děti, prozradí Lupínek s Jehličkou. Ti také vítěze náležitě odmění!

Výhercem soutěže o nejkrásněji vyzdobený vánoční stromček pro zvířátka se stal Tomáš Brettl.

— Tento krásně vyzdobený stromček pro zvířátka bylo možné spatřit už den před Štědrým dnem v Brdech na území lesní správy Nepomuky (Rožmitál pod Třemšínem) v úseku zvaném Rafanda. Jako ozdoby sloužily pomeranče, jablka, citrony, kukuřice, okurky, papriky, rajčata, brokolice a další ovoce a zelenina. Každý zvířecí host si jistě přišel na své. Po dvou dnech byl stromček doslova očesan a jedinou připomínkou vánočního stromčku byly prázdné provázky. S tímto nápadem přišel dědeček Tomáše Brettla pan Karel Leitermann. Společně tak připravili pro zvěř žijící v lese netradiční zpestření vánočního období.

— Dalším a také posledním účastníkem soutěže byly děti z klubu Mladých ochránců přírody Valošek. Ty rovněž připravily pro zvířátka ve svém okolí hezčí a pestřejší Vánoce.

— Účast soutěžících nebyla hojná, přesto věříme, že takto krásně vyzdobených stromčků bylo po lese mnoho. A kdo nestihl připravit pro zvířátka stromček, může vzít zvěři seno, letninu, sušené kopřivy, řepu,

kamennou sůl atd. a spolu s lesníkem nebo myslivcem tuto krmí donést do krmelců. Protože zvířátka v lese v zimě, hlavně když je veškerá potrava schovaná pod bílou peřinou, strádají. A i taková chůze při hledání potravy ji značně vyčerpává. Proto v zimě, děti, zvěř na lyžích ani běžkách nepronásledujte. Mohli byste zapříčinit její úhyn.

JEHLIČKA S LUPÍNEM VYHLAŠUJÍ DALŠÍ SOUTĚŽ, KTERÁ POTRVÁ AŽ DO JARA, A TO: JAK ČASTO CHODÍTE, DĚTI, S LESNÍKEM ČI MYSLIVCEM KRMIT ZVĚŘ A CO JÍ VŠECHNO PŘEDKLÁDÁTE?

Pište a fotte a zasílejte na naši adresu redakce. Vítěze opět odměníme.

1 2

**1 Výherce soutěže
Tomáš Brettl**

**2 Děti z klubu Mladých
ochránců přírody Valošek**

pojdte hádat a soutěžit s Lupínkem a Jehličkou

Milé děti, Jehlička s Lupínkem vás žádají
o pomoc jejich kamarádovi kňourkovi.
Ten v bažinatém území zabloudil
a nemůže najít správnou cestu ke svému
pamlsku – žaludům.

bludiště
kvíz

Napište nám nebo namalujte, děti, čím se takový kňour respektive černá zvěř dále
živí a kam byste černou zvěř (kňour, bachyně, selata prasete divokého) zařadili:

- a) býložravci
- b) masožravci
- c) všežravci

Odpovědi posílejte do konce února na níže uvedenou adresu, na obálku připište „Jehlička
a Lupínek“. Ze správných odpovědí vylosujeme vítěze a odměníme ho dárkem.

Adresa redakce: Redakce časopisu Lesu Zdar, Přemyslova 1106, 501 68 Hradec Králové

keltský horoskop a křížovka

Je mnoho druhů horoskopů. Ten náš je spojen se stromy a za svůj vznik vděčí keltským druidům, kteří věřili, že okamžik narození člověka se pojí s určitým druhem stromu. Pro tento měsíc jsou to topol, cedr a borovice.

4. 2.–8. 2. TOPOL – NÁROČNÝ A ROZPORUPLNÝ

Osoba narozená v jeho znamení bývá fyzicky krásná. Je pozoruhodné, že topol není domýšlivý. Naopak cítí potřebu počínat si obětavě a pro své okolí nezištně koná záslužné skutky. Ve svých citech bývá ovšem nevybíravý, a proto často zůstává zcela osamělý a nepochopený. K tomu je ještě velmi popudlivý a náladový, což mu vztahy k bližním nijak neusnadňuje. Má srdce schopné velkých citů, ale málokdy dosahuje v lásce uspokojení. Se svým partnerem těžko hledá kompromisní řešení. Utápí se v maličkostech. Když ale jde do tuhého, dokáže být skvělou oporou. Má umělecké, nejčastěji výtvarné nadání. Bývá i dobrým organizátorem. Dejte mu velký úkol, naprostou důvěru a pocit nepostradatelnosti – zapomene na všechny starosti života a vykoná velké věci.

9. 2.–18. 2. CEDR – NÁPADITÝ A TOUŽÍCÍ PO DOBRODRUŽSTVÍ

Urostlý, pevný, vzácně krásný strom. Člověk narozený v jeho znamení se těší většinou dobrému zdraví, sebejistotě a rozhodnosti. Je zajímavý, imponuje svému okolí neotřelými nápady a tvůrčími schopnostmi. Má rád hudbu a rozumí jí. Je pracovitý a v zaměstnání má instinkt vedoucího pracovníka. Ke svým povinnostem přistupuje uvážlivě, i když někdy propadne panice a chová se zbrkle.

Cedr celý život touží po dobrodružství, a to především v milostných vztazích, ačkoliv je v podstatě nesmělý, jemný a citlivý. Bohužel také velmi vybíravý – tudíž kdo ví, zda nebude muset celý život čekat na jedinou velkou lásku. Má vrozený odpor k přetvářce a okázalosti, je upřímný až otevřený, což mu často způsobuje velké nepříjemnosti. Lidé ho ale rádi vyhledávají, neboť je milý a plný optimismu.

19. 2.–29. 2. BOROVICE – HOUŽEVNATÁ A V LÁSCE ZRANITELNÁ

Voňavý, vzácně dekorativní strom symbolizuje lidi, kteří umějí zdůraznit své přednosti. Borovice má ráda útulný domov, cenné předměty a pevné rodinné zázemí. Moc dobře ví, co chce, a proto se snaží od života získat co nejvíce. Ač se to nezdá, je tvrdá, houževnatá a odhodlaná. Pokora je jí cizí. Naprosto nesnáší toho, kdo se jí protiví, a nemá ráda, když věci nevycházejí tak, jak ona chce. Díky své odvaze a schopnosti riskovat jde v životě stále kupředu. V zaměstnání se dokáže prosadit, neboť vyniká pracovitostí, organizačními schopnostmi a logickým myšlením. Přísná a přesná analýza je její největší předností. Nerada si komplikuje život. Jen v lásce projevuje slabost – podléhá natolik emocím, že se zákonitě dostává ke zklamání, které hluboce prožívá. Ale i z milostných průšvihů umí vyjít se ctí.

Autor křížovky
Jiří Zvolánek

POMŮCKA: BATAK OCELOT, RILA, TAO-LI	ŠPIČKA	PŘEDLOŽKA	HORSKÉ JEZERO	LESU ZDAR	KYSELÁ POCHUTINA	NĚHA	INICIÁLY ZÁTOPKA	PÍSMENO	ONÍM SMĚREM	UKAZOVACÍ ZÁJEMO	ŘÍMSKY 99	LESU ZDAR	OBYVATEL BATAVIE	DRUH PSTROSA
HLAVNÍ PRACOVNÍ POMĚR				KOČKOVITÉ ŠELMY								INICIÁLY SPISOVATELKY NĚMČOVÉ		
KÓD RUMUN- SKÉ MĚNY				OBYVATEL CIZÍHO STÁTU ZÁČÁTEK TAJENKY								AUTORSKÝ ARCH KULKA		
VZDÁLIT SE AUTEM							NITRID TANTALU FRANC. SPISOVATEL				MEZ. KÓD BHŮTANU STRAŠNÁ			
SEKAT						NA TOTO MÍSTO KLIDAS				STŘEDOVĚKÉ SIDLO ŠLECHTY MLASKNUTÍ				
LESU ZDAR	JMÉNO FENY	ZNAČKA OSMIA AČKO			KONEC TAJENKY BULHARSKÉ POHOŘÍ									
MOŽNÁ (BÁSNICKY)			PODNIK ZAHR. OBCHODU STAROREK						HLT SLONÍ ZUB				ŘÍMSKY 1101	SPZ MĚLNÍKA
ČINOVÁ FOLIE								VADA SLABIKA POPEVKU				ZNAČKA MILIMETRU OZN. LETADEL ILUŠIN		
ČÍNSKÉ MĚSTO							PRACOVNICE V LESE							
BRITSKY ANNA				AMATÉRSKÝ KLUB			OPAK KYSSELINY							

výtvarná soutěž pro žáky ZŠ

V říjnu roku 2007 byla vyhlášena na LS Litvínov výtvarná soutěž s tématem „Podzim v lese – výrobky z přírodnin“ pro 1. stupeň ZŠ. Informace o této soutěži byly rozeslány do litvínovských a okolních škol.

Nebyly stanoveny žádné hranice, tato soutěž byla pojata ve jménu hesla „Fantazii se meze nekladou“ a opravdu k tomu tak školy přistoupily. Nejzajímavějšími pracemi do této soutěže přispěla základní škola speciální z Litvínova, která se hned po vyhlášení soutěže pustila s vervou do díla. Dokonce i paní učitelka sbírala přírodní materiál. Nakonec výrobky svých žáků museli dopravit na LS Litvínov malým nákladáčkem, který skrýval opravdové skvosty. Jak nám sdělila paní učitelka, některé děti se s postavami Hejálka a Lesněnky loučili jen velmi těžko, také proto jim byly tyto exponáty brzy vráceny a mají je dodnes vystaveny ve vstupní hale školy.

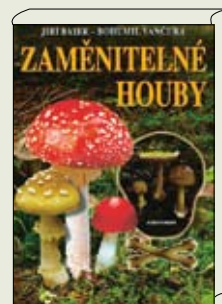
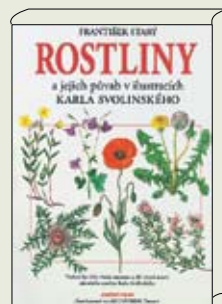
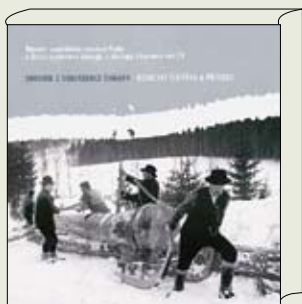
VÝSLEDKY SNAŽENÍ

Vyhodnocení soutěže se zúčastnili všichni pracovníci lesní správy, kteří zodpovědně přidělovali výrobkům své hlasy. Všichni se shodli na tom, že je velmi těžké vybrat ze všech krásných příspěvků ty nejhezčí, ale nakonec vítězové z hlasování přece jen vzešli. Jednohlasně se

ale také shodli na tom, že základní škola speciální si zaslouží mimořádnou cenu lesního správce. Tuto cenu si někteří žáci přišli převzít osobně na lesní správu, kde si zároveň prohlédli i výrobky z ostatních škol. Čekalo je i malé pohoštění čajem a perníčky. Ostatním výhercům byly ceny předány zástupcem lesní správy přímo ve školách, a protože ceny byly předávány v předvánočním čase, byl to pro děti i pěkný dárek pod stromeček. Některé exponáty byly dětem vráceny a pár jich zůstalo vystaveno na lesní správě. Děti se ochotně nabídly, že budou v průběhu roku exponáty obměňovat a doplňovat a tím vznikne na lesní správě trvalá výstavka. Tato soutěž ukázala, že mezi dětmi je zájem jak o výtvarné umění, tak i o lesní tematiku. Byla také prospěšná v tom, že byly navázány kontakty s učiteli, kteří při této příležitosti projevíli zájem o další spolupráci jak s podobnými projekty, tak také o odborné vycházky do přírody v rámci ekologické výchovy a lesní pedagogiky.

Petra Dobruská
KI Teplice

nové odborné publikace a knihy z oboru lesnictví a příbuzných oborů

NÁRODNÍ INVENTARIZACE LESŮ V ČESKÉ REPUBLICE 2001–2004. ÚVOD, METODY, VÝSLEDKY

National Forest Inventory in
the Czech Republic 2001–2004.
Introduction, Methods, Results

— Publikace v českém a anglickém jazyce obsahuje dosud nejdůležitější zpracované výsledky Národní inventarizace lesů, první celoplošné statistické inventarizace lesů uskutečněné v České republice. První tři úvodní kapitoly se věnují širším historickým souvislostem, cílům Národní inventarizace lesů a legislativě, na základě které se tato akce uskutečnila. Z metodik, které jsou rozebírány v kapitolách 4, 5 a 6, vyplývá že Národní inventarizace je koncipovaná v souladu s celosvětovými trendy, navazuje na domácí pilotní metodickou studii vypracovanou Ústavem pro výzkum lesních ekosystémů (IFER, s. r. o.) a je obohacena mnohými originálními prvky. Konkrétní výsledky Národní inventarizace lesů jsou shrnuty v posledních třech kapitolách. Pro celostátní úroveň jsou prezentovány ve formě tabulek a grafů se stručným komentářem. Kromě běžných údajů o ploše lesa a zásobě dříví v rozčlenění podle dřevin, věkových stupňů, druhu vlastnictví, nadmořské výšky a dalších znaků jsou zde informace i o řadě takových veličin, které se dosud takto podrobně nezjišťovaly nebo jsou úplně nové. Patří k nim struktura lesa, zdravotní stav, poškození stromů, stanoviště (terén, půda, bylinný kryt), obnova

lesa, ale i ležící odumřelé dřevo a lesní dopravní síť, přičemž všechny jsou rozříděny a zhodnoceny podle takových hledisek, která je nejvíce ovlivňují. Pro jednotlivé kraje jsou výsledky Národní inventarizace lesů zpracované jednodušším způsobem jen na mapových přílohách pomocí kartogramů se zaokrouhlenými číselnými údaji bez rámce přesnosti. Touto publikací uzavírá autorský tým první cyklus Národní inventarizace lesů v České republice.

Vyd. Ústav pro hospodářskou úpravu lesů Brandýs nad Labem, 2007
/přiděleno technické knihovně LČR HK/

POROVNÁNÍ NAŠÍ A EVROPSKÉ LEGISLATIVY

— Sborník referátů ze semináře (Praha, 2. 11. 2007), který pořádaly Česká lesnická společnost a Ústav lesnické a dřevařské ekonomiky a politiky Lesnické a dřevařské fakulty MZLU v Brně za finanční podpory Ministerstva zemědělství ČR, úseku lesního hospodářství. Seminář byl zaměřen na porovnání českého lesního práva s lesním právem evropských států.

SMYSL LESNICTVÍ A PRINCIPY LESNÍHO HOSPODÁŘSTVÍ

— Sborník referátů ze semináře (Praha, 22. 11. 2007), který pořádaly Česká lesnická společnost, Lesy České republiky, s. p., Hradec Králové, a Ústav pro hospodářskou úpravu lesů Brandýs nad Labem za finanční podpory Ministerstva zemědělství ČR, úseku lesního hospodářství. Tradiční principy středoevropského

lesního hospodářství jsou v současné době vystaveny řadě tlaků na jejich revizi a změnu. Vzrůstá význam mimoprodukčních funkcí pro společnost, z některých směrů je vyvíjen tlak na omezení nebo úplné vyloučení vlivu hospodaření na lesní ekosystémy a na druhé straně zájmového spektra je snaha maximálně ušetřit na investování do mladých porostů, často i na úkor budoucí produkce dřeva. Zmapování dopadů těchto trendů na složky státní správy, vlastníky a lesní hospodářství ve všech formách vlastnictví lesů a hledání nových principů lesního hospodářství bylo cílem tohoto semináře.

ÚHRADA ÚJMY NA LESNÍM HOSPODÁŘENÍ

— Sborník referátů ze semináře (Praha, 7. 12. 2007), který pořádaly Česká lesnická společnost a Zemědělská akademie věd ČR za finanční podpory Ministerstva zemědělství ČR, úseku lesního hospodářství. Obsahem semináře bylo zhodnocení dosavadní praxe úhrady újmy na lesním hospodářství dle vyhlášky č. 335/2006 Sb., která naplňuje ustanovení § 58 zákona 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, v platném znění. Cílem je řešení problémů finanční újmy na základě požadavků na plnění mimoprodukčních funkcí lesa. Seminář byl určen pro lesníky v provozní praxi, pracovníky státní správy a výzkum.

NOVÉ TRENDY V HOSPODÁŘENÍ NA LESNÍCH POZEMCÍCH V OPV A PROBLEMATIKA JEJICH ÚDRŽBY

— Sborník referátů ze semináře (Praha, 7. 12. 2007), který pořádala Česká lesnická společnost za finanční podpory ČEPS, a. s., Praha. Nadzemní energetická vedení jsou v naší krajině nepřehlédnutelná a do jisté míry spoluvytvářejí krajinu. Tisíce sloupů, tisíce kilometrů vedení – ochranná pásma zabírají několik tisíc hektarů lesní půdy. Je však třeba trvale snižovat náklady na údržbu při odstraňování vzrůstajících dřevin. Rozumné využití této lesní půdy bylo náplní semináře.

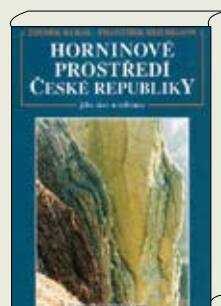
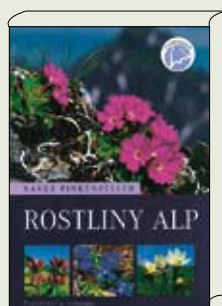
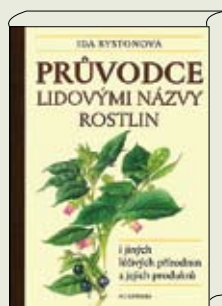
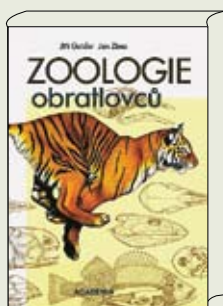
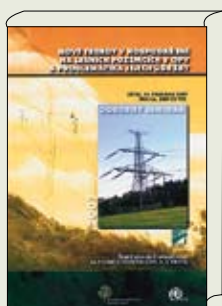
Výše uvedené sborníky vydala Česká lesnická společnost, Praha, 2007
/darováno Českou lesnickou společností, Praha, technické knihovně LČR HK/

ŠUMAVA – KONFLIKT ČLOVĚKA A PŘÍRODY

— Sborník z konference (Praha, 24. 5. 2007), která byla doprovodnou akcí výstavy „Šumava – Tajemství, Nostalgie, Příběhy“. Organizátory konference byly Národní zemědělské muzeum Praha a Ústav systémové biologie a ekologie Akademie věd ČR. Vyd. Národní zemědělské muzeum Praha, 2007
/darováno technické knihovně LČR HK/

OBNOVA LESNÍHO PROSTŘEDÍ PŘI ZALESŇOVÁNÍ NELESNÍCH A DEGRADOVANÝCH PŮD

— Sborník příspěvků z konference (Kostelec nad Černými lesy, 22. 11. 2007), která se konala v rámci řešení

projektů QG 50105 „Obnova lesního prostředí při zalesňování nelesních a degradovaných půd“ a QG 50008 „Dynamika přeměny půdního prostředí zalesňovaných zemědělských pozemků na půdní prostředí lesního ekosystému“. Konferenci pořádaly Česká zemědělská univerzita v Praze, Fakulta lesnická a dřevařská, Katedra pěstování lesů a Výzkumný ústav lesního hospodářství a myslivosti, v. v. i., Výzkumná stanice Opočno. Vyd. ČZU v Praze, Fakulta lesnická a dřevařská, a VÚLHM, v. v. i., Strnady, Výzkumná stanice Opočno, 2007 /darováno Výzkumnou stanicí VÚLHM v Opočně technické knihovně LČR HK/

DOTKNI SE SOKOLNICTVÍ

Vladimír Spejchal

— Sokolnictví je v naší zemi nedílnou součástí české myslivosti a je organizováno jako jedna ze složek Českomoravské myslivecké jednoty v Klubu sokolníků ČMMJ. V listopadu 2007 uplynulo 40 let, kdy byl klub založen. U příležitosti tohoto výročí byla vydána tato brožura, jejímž cílem je pootevřít dveře myslivecké a laické veřejnosti a umožnit nahlédnout pod pokličku tohoto starodávného umění lovu, které dnes svůj původní význam přesouvá do dalších sfér života společnosti. Autor se postupně dotkne historického vývoje sokolnictví a Klubu sokolníků ČMMJ v datech, legislativního rámce sokolnictví, zoologického a sokolnického rozdělení dravců, podmínek pro praktické sokolnictví a praktického sokolnictví, rozmnožování dravců v péči člověka, významu dnešního sokolnictví a etiky sokolnictví. V závěru je brožura doplněna o sokolnickou terminologii.

Vyd. Myslivost, s. r. o., Praha, 2007, jako mimořádnou přílohu pro přímé předplatitele časopisu Myslivost /darováno technické knihovně LČR HK/

ZOOLOGIE OBRATLOVCŮ

Jiří Gaisler a Jan Zima

— Bohatě ilustrovaná učebnice poskytuje základní informace o při-

rozené monofyletické skupině živočichů – strunatcích (Chordata), jejichž nejvýznamnější součástí jsou obratlovci (Vertebrata), zahrnující savce včetně člověka. Uplatnění nových poznatků si vyžádalo přepracování mnoha částí prvního vydání díla, zejména v oblasti vývojové biologie, fylogenetiky, systematiky a klasifikace obratlovců. Doplněna byla fakta z molekulární biologie, karyologie, fylogenetické systematiky, biodiverzity či behaviorální ekologie.

Vyd. Academia, Praha, 2007 /zakoupeno u vydavatele pro technickou knihovnu LČR HK/

ATLAS ROZŠÍŘENÍ SAVCŮ V ČESKÉ REPUBLICE – PŘEDBĚŽNÁ VERZE. V. LETOUNI (CHIROPTERA) – ČÁST 2.: NETOPÝROVITÍ (VESPERTILIONIDAE – ROD MYOTIS)

Vladimír Hanák, Miloš Anděra

— Do druhé části pátého dílu předběžného atlasu rozšíření našich savců je zařazeno devět (resp. deset) druhů letounů, a to všech našich zástupců rodu *Myotis*.

Vyd. Národní muzeum, Praha, 2006 /zakoupeno u distributora Myris Trade v Praze pro technickou knihovnu LČR HK/

ČESKÉ NÁZVY ŽIVOČICHŮ VI.: PAVOUKOVCI (ARACHNIDA) III. – SEKÁČI (OPILIONES)

Antonín Kůrka

— Tento díl zahrnuje celkem 46 čeledí a 5 488 druhů sekáčů (Opiliones), co je více než 90 procent druhového bohatství této skupiny pavoukovců.

Vyd. Národní muzeum, Praha, 2006 /zakoupeno u distributora Myris Trade v Praze pro technickou knihovnu LČR HK/

ROSTLINY A JEJICH PŮVAB V ILUSTRACÍCH KARLA SVOLINSKÉHO

František Starý

— Obsáhlá kniha vyšla ke 110. výročí narození a 20. výročí úmrtí akademického malíře Karla Svolinského (1896–1986). Ukazuje na 275 barevných obrázcích rostliny, se kterými se při našich procházkách

můžeme setkat. Většinou jsou tu zobrazeny obyčejné rostliny planě kvetoucí. Láska k rostlinám byla vlastní jak Karlu Svolinskému, tak i jeho příteli, botanikovi F. A. Novákovi, který Svolinského kresby rostlin již tradičně doprovázel stručnými, leč výstižnými slovními doprovody. Řazení rostlin odpovídá fytoгенетickému systému.

Vydalo AVENTINUM, s. r. o., ve spolupráci s Nadací Karla Svolinského a Vlasty Kubátové, Praha, 2006, v edici Artia /zakoupeno v Lesnické práci, s. r. o., Kostelec nad Černými lesy, pro technickou knihovnu LČR HK/

PRŮVODCE LIDOVÝMI NÁZVY ROSTLIN I JINÝCH LÉČIVÝCH PŘÍRODNIN A JEJICH PRODUKTŮ

Ida Rystonová

— Lidové názvy rostlin vznikaly od nepaměti, od počátků lidské zvědavosti. Lidé sbírali léčivky a rádi si je pojmenovávali „po svém“ – srozumitelně a výstižně podle jejich vzhledu, výskytu, účinků i oblíbenosti. Lidový název býval mnohem výstižnější a zvukomalebnější než ten oficiální, odborný – ten lidé často ani neznali. Postupem staletí se tak lidové názvy staly součástí naší lidové tvořivosti – stále žijí, stále vznikají. Lidové názvy autorka – bylinářka – sbírala stejně nadšeně, jako naši buditelé sbírali lidové písničky a říkadla. Názvy rostlin jsou převzaty ze všech dob – od starověku přes středověk až po dnešek. Tato kniha je knihou vědecko-populární. Chce být populární v pravém smyslu slova, knihou doslova pro lidi, kterou by využívali nejen botanici, bylináři a léčitelé, ale všichni lidé, kteří bylinky milují a pracují s nimi.

Vyd. Academia, Praha, 2007 /zakoupeno u vydavatele pro technickou knihovnu LČR HK/

ROSTLINY ALP. POZNÁVÁNÍ A URČOVÁNÍ

/z německého originálu „Alpenblumen. Erkennen & bestimmen“ z roku 2003/

Xaver Finkenzeller

— Kniha je druhou v řadě z edice Campanula, která chce českým čtenářům přibližovat v kapesním a finančně dostupném formátu květeny turisticky atraktivních území. Na rozdíl od prvního svazku z pera doc. Zeleného, věnovaného květeně Středozemí, sáhlo tentokrát nakladatelství po překladu autora, který fotografuje a píše o alpských rostlinách již několik desetiletí. Předností vybraného titulu je, že se snaží svou pozornost rovnoměrně rozdělit mezi mnohé rozdílné alpské regiony – od francouzsko-italských Přímořských Alp přes Dolomity po východní Alpy i Vídně. Atlas chce čtenářům ukázat, že krásu Alp je možno vychutnávat nejenom na stovkách kilometrů sjezdovek, jímž už mnozí přivykli, ale i na rozkvetlých alpských loukách. A je s podivem, že jde, téměř dvě desetiletí po „zpřístupnění“ Alp, o první český titul, který se této tematice věnuje.

Vyd. Academia, Praha, 2007, v edici Campanula /zakoupeno u vydavatele pro technickou knihovnu LČR HK/

VÝZNAMNÉ PARKY OPAVSKA

Milan Kubačka

— Průvodce po významných parcích a zahradách na Opavsku, který je provázen množstvím barevných fotografií, informuje o městských sadech v Opavě, o Arboretu Nový Dvůr a některých zámeckých parcích. Zaměřuje se na stručné představení parku, u zámeckých parků se zlehka dotkne historie zámku a zámeckého parku. Útlá publikace nemůže předložit výčet dřevin v jednotlivých parcích, jen upozorňuje na ty, které stojí za povšimnutí běžnému návštěvníkovi. Závěr publikace obsahuje kromě rejstříku vyobrazených dřevin i přílohu, která pomůže

foto Miroslav Fuksa

rozlišit nejběžnější dřeviny podle borky, listů, květů a plodů.
Vyd. Statutární město Opava, 2006
/darováno Ekocentrem Vikštejn při ZO
ČSOP Opava technické knihovně LČR HK/

ZAMĚNITELNÉ HOUBY

Jiří Baier, Bohumil Vančura

— Skoro ke každé jedlé houbě můžeme v přírodě najít jejího jedovatého dvojníka a někdy může být taková záměna obzvláště tragická. Vůbec první kniha tohoto druhu u nás, která podrobně porovnává dvojníky jedlých a jedovatých hub, může pomoci, aby k takovým tragickým záměnám nedocházelo. Precizní ilustrace Bohumila Vančury a podrobný text a fotografie Jiřího Baiera názorně ukazují a popisují rozdíly jednotlivých druhů. V neposlední řadě barevné fotografie dokumentují, jak vypadají ve svém přirozeném prostředí.

Vydalo AVENTINUM, s. r. o., Praha, 2005
/zakoupeno v Lesnické práci, s. r. o.,
Kostelec nad Černými lesy, pro technickou
knihovnu LČR HK/

HORNINOVÉ PROSTŘEDÍ ČESKÉ REPUBLIKY — JEHO STAV A OCHRANA

Zdeněk Kukal a František Reichmann

— Autoři pojali téma knihy ve větší šíři a populárně se všemi zajímavými vztahy mezi geologickým složením naší republiky a jejími ekologickými problémy. Pokud možno se vyhýbali často užívaným, ale nepříliš oblíbeným úředním termínům, administrativním a legislativním výrazům.

Místo toho se snažili přiblížit problémy horninového prostředí, to je hornin, půd a podzemní vody, ve všech vztazích k ostatním sférám životního prostředí, a to jak odborníkům, tak i ostatním zájemcům. Autoři se svými spolupracovníky se museli v některých kapitolách ponořit o trochu hlouběji do odborné terminologie, ba i do chemických vzorců, protože z takových rozborů vyvodili důležité závěry, ať již jde o znečištění podzemních vod či o vliv kyselých dešťů na půdy nebo o stovky dalších problémů a jejich případná řešení. Kniha je bohatě doplněna obrázky, mapami a tabulkami.

Vyd. Český geologický ústav, Praha, 2000
/zakoupeno u České geologické služby
v Praze pro technickou knihovnu LČR HK/

GEOLOGICKÁ PAMĚŤ KRAJINY

Zdeněk Kukal, Jan Němec, Karel Pošmourný

— Tvář české krajiny je právě tak pestrá jako geologické složení republiky. Z toho vycházejí autoři knihy a dokazují, jak horniny a geologický vývoj podmiňují tvary reliéfu hornatin, vrchovin, pahorkatin i nížin. Nacházejí velmi úzké souvislosti, sledují geologické složení našich největších hor i nejrozlehlejších nížin. Popisují, jak rychle se tvary zemského povrchu měnily a dosud mění, jak vypadala česká krajina za poslední miliardu let a které procesy byly rozhodující při vzniku nejen těch nejnovějších, ale i nejatraktivnějších geologických forem. Autoři zbytečně neplýtvají odbornými

výrazy, a ty, které použít museli, jsou přehledně vysvětleny v rejstříku odborných názvů. Text je pro větší názornost doprovázen více než dvěma stovkami barevných fotografií, map, náčrtků a blokdiagramů.
Vyd. Česká geologická služba, Praha, 2005
/zakoupeno u vydavatele pro technickou
knihovnu LČR HK/

Dále bylo technické knihovně LČR
HK darováno Českou lesnickou
společností, Praha, následující CD:

DŘEVOSTAVBY A JEJICH PERSPEKTIVY V ČESKÉ REPUBLICE

— CD obsahuje digitální formu sborníku z odborného semináře (Praha, 13. 11. 2007), který pořádaly Česká lesnická společnost a Nadace dřevo pro život za finanční podpory Ministerstva zemědělství ČR, úseku lesního hospodářství. Vydavatel zvolil formu CD, protože většina příspěvků ve sborníku obsahuje barevné fotografie a další barevné přílohy.
Vyd. Česká lesnická společnost, Praha, 2007

Jiří Uhlíř

aktualizace platných norem

V měsíci lednu došlo k aktualizaci těchto norem

Nové normy

ČSN EN 131-1 (493830) Žebříky – 12.2007
ČSN EN 131-3 (493830) Žebříky – 12.2007
ČSN EN 131-4 (493830) Žebříky – 12.2007
ČSN EN 859 (496126) Bezpečnost dřevozpracujících strojů – 12.2007
ČSN EN 860 (496127) Bezpečnost dřevozpracujících strojů – 12.2007
ČSN EN 861 (496128) Bezpečnost dřevozpracujících strojů – 12.2007
ČSN EN 1991-1-7 (730035) Zatížení konstrukcí – 12.2007
ČSN EN 1999-1-3 (731501) Navrhování hliníkových konstrukcí – 12.2007
ČSN EN 12697-2+A1 (736160) Asfaltové směsi – 12.2007
ČSN EN 12697-5+A1 (736160) Asfaltové směsi – 12.2007
ČSN EN 12697-6+A1 (736160) Asfaltové směsi – 12.2007
ČSN EN 12697-17+A1 (736160) Asfaltové směsi – 12.2007
ČSN EN 12697-19+A1 (736160) Asfaltové směsi – 12.2007
ČSN EN 12697-22+A1 (736160) Asfaltové směsi – 12.2007
ČSN EN 12697-24+A1 (736160) Asfaltové směsi – 12.2007
ČSN EN 12697-30+A1 (736160) Asfaltové směsi – 12.2007
ČSN EN 12697-32+A1 (736160) Asfaltové směsi – 12.2007
ČSN EN 12697-33+A1 (736160) Asfaltové směsi – 12.2007
ČSN EN 12697-34+A1 (736160) Asfaltové směsi – 12.2007

ČSN EN 12697-35+A1 (736160) Asfaltové směsi – 12.2007
ČSN 737507 (ed. A) Design of road tunnels – 12.2007
ČSN 755401 Navrhování vodovodního potrubí – 12.2007
ČSN EN ISO 19493 (757890) Jakost vod – 12.2007

Opravy a změny norem

ČSN EN ISO 26631 (757584) Jakost vod – 12.2007 Oprava 1

Seznam všech platných norem (pouze výše zmíněných vybraných řad) je na intranetu v sekci

Archiv LČR. – program sgArchiv IW – sekce normy.

Odebírané řady

01 09 Environmentální management

48 Lesnictví

49 Průmysl dřevozpracujících

73 Navrhování a provádění staveb

75 Vodní hospodářství

Odvětvové technické normy

TNV 75 Vodní hospodářství

TNO 83 Odpadové hospodářství

Ivo Šlesinger

Spolek posluchačů FLD
Mendelovy zemědělské a lesnické univerzity v Brně
si Vás dovoluje pozvat
na

REPREZENTAČNÍ PLES

pořádaný pod patronací děkana
Lesnické a Dřevařské fakulty MZLU v Brně
Doc. Dr. Ing. Petra Horáčka,

který se koná v pátek 7. března 2008 od 19.00 hodin
v prostorách hotelu International, Husova 16, v Brně

Rezervace vstupenek na tel: 545 134 301

Možnosti ubytování: Hotel International, tel: 542 122 111

Koleje J. A. Komenského tel: 545 128 318

KLUB ČESKÝCH TURISTŮ

Klub českých turistů (KČT) byl založen v roce 1888 a brzy se stal jedním z nejvýznamnějších spolků české společnosti. V současné době má 40 tisíc členů, z toho téměř 10 tisíc v turistických oddílech mládeže, které jsou sdruženy v Asociaci TOM. Klub je členem do 14 oblastí, které se územně kryjí s kraji ČR.

KČT je členem Evropské asociace turistických klubů (EWV, ERA, FERP) a světové organizace Internationalen Volkssportverband (IVV). Dále dvoustanné spolupracuje s řadou zahraničních turistických klubů, což umožňuje zprostředkování informací pro turisty z celé řady evropských zemí a regionů.

KČT rozvíjí programy pro mládež, juniory, seniory, rodiny s dětmi i zdravotně postižené turisty, programy ochrany přírody, vlastivědné programy. Vede důsledně své členy k poznávání přírody formou tzv. šetrné turistiky (ohleduplné k přírodě), k poznávání domáckých i zahraničních regionů včetně jejich historie a obyvatelstva.

PĚŠÍ
TURISTIKA

CYKLO-
TURISTIKA

LYŽAŘSKÁ
TURISTIKA

VYSOKOHOR-
SKÁ TURISTIKA

VODNÍ
TURISTIKA

MOTO-
TURISTIKA

SPELEO-
TURISTIKA

HIPO-
TURISTIKA

RODINNÁ
TURISTIKA

KČT již od roku 1889 značí pěší turistické trasy. V současnosti dobrovolní značkaři udržují přes 40 500 km pěších turistických tras a 30 500 km cyklotras. Systém značení je natolik kvalitní, že ho přijali v některých dalších evropských státech.

KČT je vydavatelem dvouměsíčníku TURISTA, který je nejstarším turistickým a vlastivědným časopisem v Česku (www.turista.cz). Kalendáře turistických akcí a Obrazového atlasu turistických cílů v ČR, který mj. obsahuje přehled partnerů slevového systému EUROBEDS.

MUZEUM TURISTIKY

první muzeum tohoto druhu, bylo slavnostně otevřeno 1. července 2006 v Bechyni. Popisuje vývoj turistiky v Evropě a u nás, ukazuje vývoj KČT včetně historických objektů a seznamuje s životopisy významných osobností klubu. Je zde umístěna podrobná interaktivní elektronická mapa s více než 200 rozhlednami v ČR. Stálou expozici je Historie židovských obcí na Bechyňsku.

TRASA s. r. o.
obchodní organizace KČT
Seydlerova 2451
158 00 Praha 5

TRASA, spol. s r. o. je obchodní společností Klubu českých turistů, pro který zajišťuje vydavatelskou, redakční a ediční činnost. Zároveň je správcem turistických chat KČT po celém území České republiky.

EDIČNÍ ČINNOST

- edice turistických map KČT v měřítku 1 : 50 000
 - edice cykloturistických map KČT v měřítku 1 : 100 000
 - mapy pro jednorázové akce a dílčí projekty
 - účelové mapy
 - Celostátní Kalendář turistických akcí, Atlas turistických cílů EUROBEDS
 - Průvodce výhodami členů KČT s přehledem smluvních partnerů EUROBEDS a výhodami účastníků programu Klub zdraví OZP
 - plakáty propagační brožury.
- U všech titulů TRASA nabízí regionům, obcím i jednotlivým subjektům inzertní plochu za mimořádně výhodných podmínek

TRASA ZAJIŠTÍ PRODEJ A DISTRIBUCI MAP A DALŠÍCH MATERIÁLŮ URČENÝCH ŠIROKÉ VEŘEJNOSTI

SPORTOVNÍ KLUB
LESY JANEČEK KVASINY

LESNÍ SPRÁVA
RYCHNOV NAD KNĚŽNOU

společně pořádají

32. ročník

lesnického závodu v běhu na lyžích
klasickým způsobem !!!

„Přejezd Orlických hor“

Masarykova chata - Orlické Záhoří

v pátek 29. února 2008

Zúčastnit se mohou: lesníci, lesní dělníci, sekce LH MZE, pracovníci státní správy lesů a ochrany přírody, lesnické školy a dále rodinní příslušníci (manžel, manželka, děti do 26 let) a hosté na pozvání organizátora

Prezentace: 9:00 - 9:30 hod - Masarykova chata na Šerlichu

Start: 10:00 hod od hájovny Kolowratských lesů

Cíl: Orlické Záhoří - do 12:00 hod - ostatní v hotelu Kunštát

Trasa: po turist. červené - Velká Deštná - „Jižní Bunkrovka“, Pěticestí, dále po zelené - Orlické Záhoří (po louce fáborky) - cca 17 km
Změna trasy dle sněhových podmínek vyhrazena.

Startovné: 50 Kč (reprezentanti sponzorů neplatí) - v ceně guláš po dojezdu

Kategorie: Muži:
M21 1978 a mladší
M31 1968 - 1977
M41 1958 - 1967
M51 1948 - 1957
M61 1947 a starší
Ženy: bez rozdílu věku

Sponzoři závodu: Lesy Janeček s.r.o. Kvasiny, LČR, s.p. Hradec Králové, Správa Kolowratských lesů Rychnov nad Kněžnou, Křenek Forest servis s.r.o., Správa lesů Kristiny Coloredo - Mansfeld Opočno, Parishovy lesy - Žamberk, Integraf Náchod

Každý účastník závodí na vlastní nebezpečí !!!

Kontakt na pořadatele:

Ing. Jiří Zatloukal - Deštné v Orlických horách, tel.: 605 279 155

Ing. Jiří Beran - Deštné v Orlických horách, tel.: 724 524 312

fotofejeton: z oblasti LS Luhačovice

FOTO JIŘÍ JUNEK

1 2	1 Krajina nad Francovou Lhotou
3 4	2 Zleva: revírník František Bobčík lesní správce Ing. Josef Zezula emeritní revírník Pavel Novák
5 6	3 Nový altán a informační tabule nad obcí Strání
	4 Porosty se zastoupením jedle
	5 RN Košárka
	6 Zákoutí na Malém Lopeníku